

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
БЛАГОЕВГРАД
ФАКУЛТЕТ ПО ИЗКУСТВОТА
КАТЕДРА “КУЛТУРОЛОГИЯ”

България, 2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов 66. Тел. +359 73 20765,
E-mail: info@swu.bg

СПЕЦИАЛНОСТ „КУЛТУРА И КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ”

Образователно-квалификационна степен: бакалавър

Професионална квалификация: Бакалавър по Култура и културен туризъм

Форма на обучение: редовна

Срок на обучение: 4 години

Квалификационна характеристика

Основна цел на обучението в специалност „Култура и културен туризъм“ е да подготвя специалисти със задълбочени познания, експертни умения и компетентности в междудисциплинарното поле на културата и културния туризъм: от една страна в сферата на теорията и историята на културата, богатството на нашето материално и нематериално културно наследство, закономерностите и постиженията в развитието на съвременната българска култура, а от друга – върху спецификата и тенденциите в развитието на културния туризъм, неговите икономически и правни параметри, особеностите в организацията на туроператорската и турагентска дейност, хотелиерството и ресторантьорството и пр. Тази разностранна подготовка осигурява на завършилите специалност „Култура и културен туризъм“ висока компетентност и практически умения в комплексната сфера на културата и културния туризъм.

Тази цел определя насочеността на обучението към:

- цялостна фундаментална, общотероретична, общопрофесионална и специализирана подготовка, която осигурява интегративни и интердисциплинарни познания в сферата на културата и културния туризъм;
- формиране на професионални умения, които съответстват съвременните европейски и световни стандарти;
- създаване на образователна среда, осигуряваща възможност на бъдещите специалисти да овладеят съвременни методи на изследване, за изява на творческото им и иновативно мислене;
- подготовка за изпълнение на професионалните задължения в съвременното информационно общество, чрез обогатяване на познанията за компютърни и информационни технологии;
- придобиване на адекватен личен опит, съответстващ на бъдещата им професионална дейност;
- формиране на професионално-личностни качества, способности и стремеж към непрекъснато самоусъвършенстване и самообразование.

В квалификационната характеристика е определен квалификационният стандарт на специалността, включващ областта и обхвата на знанията и уменията на завършващите студенти, както и личностните и професионалните им компетентности. Завършилите

специалността студенти притежават експертни познания и умения за анализи в сферата на европейската и българската култура, специализирани познания върху културното наследство по българските земи и съседните територии, връзката на българската култура с други култури през вековете, материални паметници на културата, както и образци на нематериалното ни културно наследство. интерпретацията на културата през призмата на различни обществени и хуманитарни науки; управленски и административни практики в сферата на културата. Те са компетентни в областта на същността и обхвата на културния туризъм, икономика и правна рамка на туризма, познания за туроператорската и турагентска дейност; познания и умения за работа в сферата на хотелиерството и ресторантьорството, мениджмънт, маркетинг и реклама в сферата на културния туризъм и пр. Завършилите специалност “Култура и културен туризъм“ имат необходимата професионална компетентност да създават нови културно-туристически дестинации, да организират и управляват дейностите в сферата на културния туризъм, социализацията, но и опазването на културното наследство.

При определяне на възможностите за реализация, в съгласие с инструкцията за оформяне на квалификационна характеристика, освен институциите, в които могат да се реализират завършващите ОКС „Култура и културен туризъм“, е използвана Националната класификация на професиите и длъжностите. По-конкретно се подготвят специалисти за следните професионални сфери:

- в националните, областни и общински културни институции;
- в центрове, занимаващи се с научно-изследователска и приложна дейност в сферата на културния туризъм и опазване на културното наследство;
- в институции, свързани с опазване на културното наследство като национално богатство /охранителни институции, митници и пр./;
- в туристически центрове, туроператорски фирми, хотелски комплекси и хотели, свързани с развиване и практикуване на културен туризъм;
- в неправителствени организации, занимаващи се с културното наследство и усилията за неговото опазване;
- в музеи и други учреждения, свързани с опазване и експониране обектите на културното наследство и съвременни културни ценности;
- в сферата на бизнеса, свързан с културната сфера, туризма, хотелиерството и пр.

В учебния план е предвидено и широко научно-практическо обучение на студентите, свързано с културния туризъм и съобразено с изискванията и потребностите на бизнеса и пазара на труда. То се осъществява чрез практики, разпределени в четири модула /в края на втори, четвърти, шести и седми семестър/ - в различни културни институции, медии, музеи, туроператорски и агентски фирми, хотелски комплекси и хотели, неправителствени организации, обществени и частни културни институции и пр.

УЧЕБЕН ПЛАН НА СПЕЦИАЛНОСТ „КУЛТУРА И КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ”

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Теория на културата	7,0	Древни култури – 2 част	6,5
Древни култури – 1 част	7,0	Културна антропология - 2 част	6,5
Културна антропология – 1 част	7,0	Европейски културни политики	6,5
Изкуство и комуникация	7,0	Избираема дисциплина	2,5
Избираема дисциплина	2,0	Избираема дисциплина	2,5
Спорт /избираем вид спорт/		Избираема дисциплина	2,5
		Спорт /избираем вид спорт/	
		Практика /1/	3,0
Избиреми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избиреми дисциплини (студентите избират две дисциплини)	
Разработване на проекти в сферата на културата и туризма	2,0	Приложна културология	2,5
Чужд език	2,0	Древнотракийско наследство	2,5
Писмена и говорна култура	2,0	Технология на музейното дело	2,5
		Културно профилиране на туристическите дестинации	2,5
		Древни култури на Италийския полуостров	2,5
		Връзки с обществеността	2,5
		История на туризма	2,5
		Чужд език	2,5
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Култура на Ренесанса	6,0	Култура на модерността - 1 част /XVII-XVIII в./	4,0
Древни култури по българските земи	6,0	Култура и устойчиво развитие	4,0
Култура и комуникация - 1 част	6,0	Културен туризъм и постмодерност	4,0
Антропология на Средновековието	6,0	Въведение в туризма	4,0
Избираема дисциплина	3,0	Визуална култура	4,0
Избираема дисциплина	3,0	Култура и комуникация - 2 част	4,0
Спорт /избираем вид спорт/		Избираема дисциплина	3,0
		Избираема дисциплина	3,0
		Спорт /избираем вид спорт/	
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	

Европейски институции в сферата на културата и туризма	3,0	Балкански културни центрове през Средновековието	3,0
Регионална специфика и музейни експозиции	3,0	Маркетингови изследвания в туризма	3,0
Корпоративна култура	3,0	Културен туризъм в ЕС - принципи, законова база	3,0
Застраховане в туристическата дейност	3,0	Чужд език	3,0
Туристически пазари	3,0	Историческа демография и културно наследство	3,0
Чужд език	3,0		
	Общо 30		Общо 30

Трета година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Култура на всекидневието	4,5	Българската народна култура	4,5
Култура на модерността - 2 част /XIX -XX век/	4,5	Туроператорска и агентска дейност	3,5
Религия и култура	4,5	Туристически изложения и туристически борси	3,5
Социализация на културното наследство	4,5	Икономика на туризма	4,5
Семиотика на културата	4,5	Познавателен туризъм	3,5
Избираема дисциплина	3,0	Конюнктура в туристическата индустрия	3,5
Избираема дисциплина	3,0	Избираема дисциплина	3,0
Практика /2/	1,5	Избираема дисциплина	3,0
		Практика /3/	1,0
Избиреми дисциплини (студентите избират две дисциплини)		Избиреми дисциплини (студентите избират три дисциплини)	
Туристическа анимация	3,0	Финансиране и кредитиране на туризма	3,0
Хотелиерство и ресторантьорство	3,0	Счетоводство	3,0
Национални туристически обекти в България	3,0	Паметници на културата в Италия – XIII-XXI век	3,0
Туризъм и свободно време /на англ. език/	3,0	Технология и организация на екскурзоводската дейност	3,0
История на туризма и на пътуванията в Европа XV - XX в.	3,0	Психология на културата	3,0
Интернет и култура	3,0	Съвременна интерпретация на културното наследство	3,0
Чужд език	3,0	Популярна култура	3,0
Приключенски туризъм - /на англ. език/	3,0	Реклама в туризма	3,0
		Чужд език	3,0
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити

Култура на Българското средновековие	5,5	Европа: ценности, географии, наследство	4,5
Култура на Българското Възраждане като обект на културен туризъм	5,5	Българската култура: традиции и съвременност	4,5
Туризъм на Балкански регион	5,5	Предприемачество и малък бизнес в туризма	4,5
Култура на българските общности в чужбина и на иностничните групи у нас	5,5	Проектиране на туристически маршрут и подготовка на екскурзоводски беседи	3,5
Избираема дисциплина	3,0	Избираема дисциплина	3,0
Избираема дисциплина	3,0	Подготовка за защита на дипломна работа или държавен изпит	10,0
Практика /4/	2,0		
Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини/		Избираеми дисциплини (студентите избират две дисциплини)	
Информационни технологии в туризма	3,0	Основи на правото	3,0
Устойчиво управление на туризма	3,0	Правна и нормативна уредба на туризма	3,0
Етноложки туризъм	3,0	Културологични изследвания	3,0
Българската обичайно-обредна система	3,0	Събитиеен туризъм /на англ.език/	3,0
Българска народна митология	3,0	Социална психология и туризъм	3,0
Традиционни български занаяти и изкуства	3,0		
Културен мениджмънт	3,0		
Предприемачество в сферата на културата	3,0		
Християнско изкуство в българските земи	3,0		
	Общо 30		Общо 30

От четирите години на следването: общо 240 кредита

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ДРЕВНИ КУЛТУРИ – 1 ЧАСТ

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 3л+1су+4лу+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: Проф. д.н.к. Васил Марков, кат. Културология

Анотация: Учебната дисциплина има за цел: да въведе студентите в основните характеристики, особеностите и проблемите, свързани с развитието на културите на Древния Изток; да стимулира творческото им мислене; да подготви студентите за самостоятелна работа с писмените, археологическите източници и източниците от изобразителното изкуство, както и със съвременната научна литература да подготви студентите за самостоятелно разработване на реферат по определен научен проблем;

Съдържание на учебната дисциплина:

В Дисциплината се изучават културите на древен Египет и Двуречието, на Древна Персия, културите на древните народи от Предна и Мала Азия, Егейската култура, Особено внимание е отделено както на специфичните особености и достижения на отделните култури, така и на техните взаимни влияния, при това както във времето, така и в пространството. Направен е опит да се очертаят посоките на движение, както и сложния процес на натрупване на културни ценности в Стария свят, станали основа за изграждането на Европейската цивилизация.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали, графични карти и схеми, планове на древни архитектурни паметници, реконструкции на паметници на културата, репродукции на древни художествени паметници. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в науката за древността. Извънаудиторната заетост включва самостоятелна подготовка, която предвижда: изучаване на литературата по дисциплината; самостоятелно разработване на задачи по избор; самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Студентите правят един тест през семестъра и една курсова работа. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи.

КУЛТУРНА АНТРОПОЛОГИЯ – 1 ЧАСТ

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 3л+1су

Форма за проверка на знанията: текуща и окончателна оценка

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Културология“,

Факултет по изкуствата

Лектор: Доц. Светлана Христова, катедра „Културология“

Анотация: Основен акцент в предлагания курс по културна антропология е връзката между развитието на формите на социална организация и системите на контрол и регулация в различните общества с помощта на разнообразни символни средства. Лекционният курс е структуриран в модули, представящи последователно: възникването на класическата антропология и основни етапи в развитието на антропологическата наука от средата на 19 до средата на 20 век, като са разгледани успоредно развитието на най-значимите антропологически идеи и разгръщането им във водещи течения и школи на науката за човека и неговата култура; еволюиране на релацията човек - природа; човекът като социално същество и символното усвояване на света от „дивака“ (особеностите на „дивата мисъл“).

Съдържание на учебната дисциплина:

Из историята и теоретичните търсения на антропологията от средата на 19 век до първата половина на 20 век (подходи, школи, парадигми); принципи и методи на теренното изследване; за началата на човешката култура: синкретичният свят, „поетичното“ мислене и магическото поведение на „примитивния“ човек; тотеми, табу, праисторическо „изкуство“; предаване на информация при дописмените народи; култура на паметта; диалектика на мита; първични форми на социална организация: теории за семейството и видове брак; род, клан, племе, етническа група; възникване на нацията като социална организация на културните различия.

Технология на обучението и оценяване:

В рамките на курса студентите е необходимо да посещават редовно лекциите и да взимат участие в семинарите и дискусиите, с което изпълняват изискванията за заверка на семестъра. Текущата оценка се определя от активността и качеството на участие на студентите в семинарите и дискусиите. За оформянето на окончателната им оценка студентите трябва да разработят реферат или да направят презентация (по избор) по предварително зададени теми и да положат тест, установяващ общото ниво на подготовка.

ТЕОРИЯ НА КУЛТУРАТА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 3 л., 1у.

Форма за проверка на знанията: писмен изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуства

Лектори: гл. ас. д-р Лъчезар Антонов, кат. Културология,

E-mail:

Анотация:

„Теория на културата“ е фундаментална теоретична дисциплина, изучаваща въпросите, свързани с осмисляне на природата на културата като социално явление, многостранното ѝ тълкуване и интерпретации. Курсът по „Теория на културата“ проследява основните исторически етапи от развитието на научния дискурс за културата, както и свързаните с него интердисциплинарни изследователски подходи към проблемите на културата.

Съдържание на учебната дисциплина:

Понятието “култура” в историческа перспектива: Античност, Средновековие, Ново време. Класификация на дефинициите за култура. Култура и цивилизация. Антропологически и социологически концепции за културата. Култура и традиция. Култура и човешка дейност. Символна и психоаналитическа концепции за културата. Култура и изкуство. Култура, мит, религия. Природата на художествената култура. Игровият характер на културата. Система, структура и функции на културата. Предпоставки, същности развитие на явленията „масова култура”, „субкултура”, „антикултура”.

Технология на обучението и оценяване:

Учебният процес е изграден върху интерактивна методиката, която предполага участие на студентите в критическия анализ на различни културологични текстове, които имат ключова роля за формирането и осмислянето на един или друг аспект на понятието култура. Студентите правят две контролни работи през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие в дискусиите.

ИЗКУСТВО И КОМУНИКАЦИЯ

ECTS кредити: 7**Седмичен хорариум:** 3л+1су+4лу**Форма за проверка на знанията:** текуща оценка **Вид на изпита:** писмен**Семестър:** I**Методическо ръководство:**

Катедра Културология,
Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Татяна Шопова, кат. Културология

E-mail: tansha@swu.bg

Анотация:

Дисциплината е насочена към разкриване основните методологични и общотеоретични проблеми, свързани с изясняване на изкуството като комуникационна система, неговото място в системата на науките, ролята на естетиката за интегриране на знанията за изкуството. В лекционния курс се представя една панорама от научни знания за изкуството с логично обоснован стремеж тя да бъде систематизирана двояко. От една страна, като част от общата система на научното знание и от друга – като особена научна система, която гносеологически покрива художествената практика в миналото и в съвременното ѝ развитие. На студентите се предлага работен модел за съвкупната система от научни знания за изкуството, който включва като свои основни компоненти: знанията за изкуството, получавани от отделните частни науки в обществознанието и естествознанието; теориите и схващанията, извеждани в самата художествена практика; философията на изкуството и естетиката, доколкото последната е органична свързана с нея. В упражненията студентите овладяват различни компетентности, свързани с природата на изкуството и критическото осмисляне на знанията за изкуството, придобити от различни научни области. Упражненията се водят по предварително зададени въпроси, допълващи лекционния материал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Многогранност и цялостност на изкуството; Изкуството като предмет на естетиката; Проблемът за същността на естетическото в историята на теоретическата мисъл;

Същност на естетическото; Изкуството като проявление на естетическото отношение; Изкуството като специфична дейност на човека; Специфика на художествения образ; Съдържание и форма на изкуството; Изкуството като обект на културологията; Изкуството в предмета на социологията; Изкуството в системата на психологията; Изкуство и гносеология; Изкуството от гледна точка на семиотиката; Изкуството в теорията на информацията; Изкуство и педагогика; Частните (професионалните) науки за изкуството; Изкуство и цялостност; За комплексния подход в изучаването на изкуството; Системата на науките за изкуството

Технология на обучението и оценяване:

Като помощни средства за преподаване се предлагат: 1/Библиография (приложена към настоящата учебна програма) 2/ Мултимедийни и видео-материали. Семинарните упражнения включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнените задачи, затвърдяване на знанията чрез разнообразни дейности - делови игри, работа върху автентични текстове и в компютърна лаборатория. Студентите правят творчески анализи по избрана тема от изучавания материал; разработват самостоятелно реферати, есета и др., защитават курсов проект и др. Предвидени са две контролни работи през семестъра. Изискванията за завършка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

ДРЕВНИ КУЛТУРИ – 2 ЧАСТ

ECTS кредити: 6,5

Седмичен хорариум: 3л+1су+0лу+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектори: проф. д.н.к. Васил Марков, кат. Културология

Анотация: Учебната дисциплина има за цел: да въведе студентите в основните характеристики, особеностите и проблемите, свързани с развитието на античните култури; да стимулира творческото им мислене; да подготви студентите за самостоятелна работа с писмените, археологическите източници и източниците от изобразителното изкуство, както и със съвременната научна литература; да подготви студентите за самостоятелно разработване на реферат по определен научен проблем.

Съдържание на учебната дисциплина:

В дисциплината се изучават културите на Древна Елада и Древен Рим. Особено внимание е отделено както на специфичните особености и достижения на отделните култури, така и на техните взаимни влияния, при това както във времето, така и в пространството. Направен е опит да се очертаят посоките на движение, както и сложния процес на натрупване на културни ценности, станали основа за изграждането на Европейската цивилизация. Със семинарите в изучаваната дисциплина се цели както уплътняването и детайлизирането на информацията, която студентите получават от курса лекции, така и изграждането у тях на практически умения за работа с паметниците на архитектурата и изобразителното изкуство, с писмените извори и със съвременната научна литература. Търси се изграждането на самостоятелни умения у студентите за цялостен културно – исторически анализ на античната култура.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали, графични карти и схеми, планове на древни архитектурни паметници, реконструкции на паметници на културата, репродукции на древни художествени паметници. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в науката за древността. Извънаудиторна заетост включва самостоятелна подготовка на студентите, която предвижда: изучаване на литературата по дисциплината; самостоятелно разработване на задачи по избор; самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Студентите правят един тест през семестъра и една курсова работа. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи.

ЕВРОПЕЙСКИ КУЛТУРНИ ПОЛИТИКИ

ECTS кредити: 6,5

Седмичен хорариум: 3лек.+1сем. упр.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка+ изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: Доц. д-р Татяна Стоичкова, кат. Културология

Анотация:

Лекционният курс е насочен към разкриване същността и развитието на културните политики в Европейския съюз. Учебният материал е структуриран, както следва: 1) историческо развитие на идеята за културна политика; 2) институциите на Европейския съюз (ЕС); 3) законодателство и културни програми; 4) Програми, финансиращи изкуствата и културата. Целта е студентите да получат задълбочени знания по теоретичните и практическите проблеми на европейската културната политика и да се запознаят с основните подходи на нейната реализация в съвременните условия. Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са: усвояване на знания за теоретичните основи и развитието на културните политики на ЕС.

Съдържание на учебната дисциплина:

Ролята на културата и изкуствата на стратегиите за социокултурното развитие. Определение за културни политики. Институционални предпоставки за развитие на културните политики в ЕС. Европейско законодателство в областта на изкуствата и културата. Културни програми. Културни индустрии. Културно разнообразие. Европейски региони, регионална култура. Европейска столица на културата.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата връзка между темите. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал. Информационното и ресурсното осигуряване на семинарните занятия се свежда до използване на

мултимедия за визуализация на конкретни учебни съдържания, модели, схеми, диаграми и таблици, които ще подлежат на обсъждане в семинарните занятия. В семестъра в рамките на семинарните занятия се правят две контролни проверки. За да осигури качествено обучение на студентите дисциплината “Европейски културни политики“ съчетава интерактивни и традиционни методи и форми на обучение: лекции по основните теми и самостоятелна работа под формата на курсова работа или пауер поинт презентации. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на текущи оценки, работа в групи по време на семинарните занятия и писмен изпит за проверка на знанията.

КУЛТУРНА АНТРОПОЛОГИЯ – 2 ЧАСТ

ECTS кредити: 6,5

Седмичен хорариум: 3л+1су

Форма за проверка на знанията: текуща и окончателна оценка

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Културология“

Факултет по изкуствата

Лектор: Доц. Светлана Христова, катедра „Културология“

Анотация:

Предлаганият курс проследява съдържателните и методологически преориентации на антропологията през 20 век модерните общества на територията на съвременния град; реструктурирането на традиционните форми на принадлежност (семейство, родство, национална територия и изобщо „антропологическото място“) и развитието на нови идентичности. Специално внимание е отделено върху перспективите на антропологията на модерността и възможността за легитимирането на тази наука в отсъствието на т.нар. “примитивни култури”.

Съдържание на учебната дисциплина:

Развитие на урбанистичната антропология. Възникване и история на града като културна институция; градът като територия на модерното общество: публични пространства на града. Град и универсална обмяна: пазарът, витрината, пасажът, молът, магазините “втора употреба”. Смяна на позицията: от купувача към фланьора. Град и консумация: “Аз купувам – значи съществувам”. Женска и мъжка сфера на консуматизма. Град и тяло: тялото в античния град. Геометрия на тялото в римския град. Състрадателното тяло на християнската общност. Движещи се тела: страхът от съприкосновение. Фестивали и освобождаване на тялото. Цивилизованото тяло: различие и безразличие. Постмодерният метрополис; градовете на „ръба“. Място, идентичност и памет: градът като палимпсест и терен за политики на паметта и забравата.

Технология на обучението и оценяване:

В рамките на курса студентите е необходимо да посещават редовно лекциите и да взимат участие в семинарите и дискусиите, с което изпълняват изискванията за завършка на семестъра. Текущата оценка се определя от активността и качеството на участие на студентите в семинарите и дискусиите и от резултатите от теста, установяващ общото ниво на подготовка. За оформянето на окончателната им оценка студентите трябва (по избор) да разработят курсова работа тип „анализ“ по предварително зададени теми или

да проведат собствено микро-теренно изследване, резултатите от което да представят в презентация.

КУЛТУРА И КОМУНИКАЦИЯ – 1 ЧАСТ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 3л+1су+4лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: Ш

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: Доц. д-р Татяна Шопова, кат. Културология,

Анотация:

Дисциплината е посветена на взаимното влияние на две свързани помежду си обществени явления – културата и комуникацията. Логиката в разкриване на последователното осмисляне на дисциплината се изгражда съобразно: I. Мястото на комуникацията в съвременното общество и нейните същностни характеристики. II. Взаимодействие между културата и комуникацията. III. Масовостта като основен белег на съвременната култура.

В лекционния курс е обхваната проблематиката на комуникативния процес и неговите основни звена, посочена е ролята на комуникацията в информационното общество, задълбочено е разгледана масовостта като основен белег на съвременната култура, обърнато е специално внимание върху културологичните аспекти на масовите комуникации. В упражненията студентите овладяват основни знания и компетентности за основните и утвърдени в живота аспекти на отношението “култура-комуникация”, на произтичащите от него реални и теоретични проблеми, както и на господстващите в науката схващания по тях. Упражненията се водят по предварително зададени въпроси, допълващи лекционния материал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Актуалност на темите за културата и комуникацията; Връзката на културата с комуникацията - съвременни научни схващания; Същност на културата; Същност на комуникацията; Отношението култура-комуникация -Единство и обособеност; Ролята на комуникацията в информационното общество; Правото на комуникация; Модели на комуникацията; Основни звена и структура на комуникационния процес; Видове комуникации; Комуникация и общество; Същност и специфика на масовата комуникация; Социални функции на масовата комуникация; Взаимодействие между културата и масовата комуникация; Масовостта като основен белег на съвременната култура; Културологични аспекти на масовите комуникации.

Технология на обучението и оценяване:

Като помощни средства за преподаване се предлагат: 1/Библиография (приложена към настоящата учебна програма) 2/ Мултимедийни и видео-материали. Семинарните упражнения включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнените задачи, затвърдяване на знанията чрез разнообразни дейности - делови игри, работа върху автентични текстове и в компютърна лаборатория. Студентите правят творчески анализи по избрана тема от изучавания материал; разработват самостоятелно реферати, есета и др., защитават курсов проект и др. Предвидени са две контролни работи през семестъра.

Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

КУЛТУРА НА РЕНЕСАНСА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 3 л.+ 1 с.у.

Форма за проверка на знанията: текуща пи окончателна оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д.н. А. Ангелов

Анотация

Курсът запознава студентите с разнообразното присъствие на визуалното – от книжната миниатюра до въздействието на градската среда; със социалните микросреди, в които се възлагат и изпълняват художествените произведения; с проекти за създаване на градове. Предлага се тълкуване на социалната функция (урбанистична, политическа, естетическа) на визуалните образи и на организацията на градското пространство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Целта на курса е да запознае студентите с понятието визуална култура в исторически план от XIV до края на XVIII в., както и с рефлексията в История на понятията Ренесанс, Барок, Ранна модерност. География на културата на Късното Средновековие в Европа. Мястото на Италия. Социално положение на художника през XIV – XVI в. Отношения с властта. Възложители. Майсторът и ателието, организация на работата, обучение. Фрескови цикли в Италия през XIV в.: Асизи, Падуа, Сиена, Флоренция. Религиозно и политическо значение. Отношението между образ и слово: изображенията на св. Франциск Асизки XIII-XIV в. Тяло и пространство в изображенията от XV в. Централната перспектива; експеримент и форма, художникът- учен. Въздействието на хуманизма върху визуалния образ. Ренесансовият град: площадът, жилищата, социалните сцени, инфраструктура. Възгледи за божия, земния и утопичните градове. Архитектурни трактати. Взаимодействие и усвояване: северните художници и Италия през XV и XVI в. Оригинал и тираж: възпроизвеждащи техники – дърборезба, гравюра, книгопечатане. Социалната функция на тиражирането на образа. Кризата в края на XV и началото на XVI век. Визуални образи за края на света. Албрехт Дюрер. Религия, политика и визуален образ - Микеланджело. Давид, Сътворението (потонът на Сикстинската капела), Гробницата на Юлий II, Гробницата на Медичите. Религия, политика и визуален образ. Рафаел във Ватикана 1508-1520. Страшният съд, Късното творчество. Религиозността на Микеланджело, връщане към спиритуалността на Късното Средновековие. Микеланджело и движението на италианската реформация. Реформацията в Централна и в Западна Европа и социалната функция на тиражирания визуален образ. Католическата реформация и присъствието на визуалното. Йезуитският орден и изкуството. Църквата “Джезу” в Рим. Строежът на църквата „Св. Петър” в Рим. Урбанистичното преустройство на Рим при папа Сикст V (1585-90). Сравнение с преустройствата на Виена и Париж в средата на XIX в. Изображения и архитектура във Венеция през XVI - XVII век – дворци, публични пространства, църкви. Появата на първите жени художнички. Лавиния Фонтана, Софонисба Ангуисола. Паркове и градини през XVI и XVII век– отношение на природата в ранната модерност. Разширяването на

европейския свят през XVI и XVII в. циркулацията на образи. Проблемът за другия, за насилието и за търпимостта. Колонизацията и идеологията на образите. Холандската визуална култура през XVII в. Изобразяването на делника. Стоките, пътешествията. Рембранд и Вермеер – художникът като търговец. Идеология и театралност на Барока. Центрове на европейския Барок. Барокът като първото общоевропейско явление. Балтазар Нойман . Епископският дворец във Вюрцбург. Образи на абсолютизма и на националното – Версай, Шьонбрун, Сан-Суси. Археологическите разкопки в средата на XVIII век и класицизмът. Винкелман „История на изкуството на древността”. Разлика с „Жизнеописанията” на Джорджо Вазари. Изобразяване на класическото и на националното през средата и втората половина на XVIII в. Какво е европейското?

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се осъществява изцяло с мултимедия. Лекциите се подкрепят с множество визуални, текстови примери от културната история на Ренесанса. Обсъждат се и актуални изследвания в представянето на културата на Ренесанса. Целта е студентите да придобият умения да прилагат усвоените знания. На студентите се поставя задание, върху което трябва да подготвят писмена разработка. Самостоятелната подготовка предвижда: запознаване с необходимата литература, осмисляне на теоретичните постановки и разработване на теми (списъците с темите са приложени отделно). В процеса на обучение по дисциплината студентите разработват курсова работа. Целта е студентите да придобият практически умения за събиране, обработка и анализ на данни по конкретен практически въпрос и разработване на конкретни управленски решения на предприемаческата дейност. Курсовата работа предполага проучване на конкретен проблем. Изпитът е писмен. Той включва въпроси от целия учебен материал . Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 2 : 3 условни части.

ДРЕВНИ КУЛТУРИ В БЪЛГАРСКИТЕ ЗЕМИ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 3л+1су+4лу+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д.н.к. Васил Марков, кат. Културология

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел: да въведе студентите в основните характеристики, особеностите и проблемите, свързани с развитието на древнотракийската, прабългарската и славянската култура в българските земи. да стимулира творческото им мислене; да подготви студентите за самостоятелна работа на писмените, археологическите, изобразителните и фолклорните източници за древните култури от българските земи да изгради в тях умения за анализ и синтез при работата с научни текстове да подготви студентите за самостоятелно разработване на реферат по определен научен проблем.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината трябва да даде основни познания за културната история на древните народи, населявали българските земи, в нейната динамика – както във времето, така и в пространството. Изучаването на възникването, развитието и гибелта на древните култури, взаимовръзките и взаимните влияния както с високо развитите цивилизации от Източното Средиземноморие, така и с културите на народите, населяващи съседните земи от северозапад, север и североизток. Предмет на особено внимание е наследството, което са оставили древните култури в българската култура. Акцентувано е и върху праисторическите култури от българските земи, както и върху културите на трите основни етноса – траки, прабългари и славяни, влезли в основата на съвременната българска народност.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали, графични карти и схеми, планове на древни архитектурни паметници, реконструкции на паметници на културата, репродукции на древни художествени паметници. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в науката за древността. Извънаудиторна заетост включва самостоятелна подготовка, която предвижда: изучаване на литературата по дисциплината; самостоятелно разработване на задачи по избор; самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Студентите правят един тест през семестъра и една курсова работа. Изискванията за завършка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи.

АНТРОПОЛОГИЯ НА СРЕДНОВЕКОВИЕТО

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 3л+1су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: Гл. ас. д-р Григор Григоров, кат. Културология

Анотация:

Програмата по обща история на средновековната култура информира студентите с основните феномени на Средновековието като културно- историческа епоха и с основополагащите категории на средновековната култура. В съответствие с установените академични традиции преподавателският процес протича под формата на лекции; Учебният курс съдържа методологически и съдържателен план. В методологически план учебната дисциплина има за цел да осветли: 1) Средновековието като епоха на формиране на единна европейска култура със специфично развитие в Западна Европа и във Византия. 2) Европейската култура през Средновековието се изяснява като история на културни феномени – религиозни, ментални, политически и социални. В съдържателен план курсът е организиран около проблема за формирането на основните културно-политически региони в средновековна Европа и техните специфични особености.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обликът на средновековната култура? Периодизация и хронология. Късната Античност

и ранното Средновековие. Новозаветната традиция и неоплатонизма. Векът на Константин. Великото преселение на народите – културно- исторически аспекти. Империята на Каролингите. Културата на Севера. Киевска Рус. Богословие на гръцки, богословие на латински език. Кръстоносните походи. Еретическите движения. Средновековният замък. Средновековния град. Образованието през Средновековието. Търговци и банкери през Средновековието. Рицарството в Западна Европа. Средновековна поезия. Мюсюлманският принос в Европа. Алхимията като средновековен културен феномен. Средновековният труд. Средновековното правораздаване. Средновековното семейство. Пространството и времето в средновековната култура. Тялото и душата. Европа в 1492 г.. Средновековие и съвременност.

Технология на обучението и оценяване: В рамките на лекционния курс се използват теоретични изследвания, репродукции на средновековна живопис, и преводи на български език на текстове от епохата на Средновековието. Обсъждат се и актуални въпроси, свързани с характера на средновековната западноевропейска култура и съвременните всекидневни стереотипи за нея. Студентите се оценяват с текуща оценка и изпит. Предвидена е възможност за самостоятелна разработка тип курсова работа

КУЛТУРА НА МОДЕРНОСТТА – 1 ЧАСТ / XVII – XVIII ВЕК/

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3 л.+ 1у.

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектори: проф. д. н. А. Ангелов, кат. Културология

Анотация:

Курсът запознава студентите с: - формите на живот в града и в селото през XVII-XVIII в. в Западна Европа; - с религиозните практики; - с разнообразното присъствие на визуалното и неговото въздействие в градската среда; в интериорите, светски и религиозни; - със социалните микросреди, в които се възлагат и изпълняват художествени произведения; - с промените в социалната структура на градовете; - с миграцията по религиозни причини в Европа и от Европа към Северна Америка. Предлага се тълкуване на социалната функция (урбанистична, политическа, естетическа) на визуалните образи и на организацията на градското пространство. Представят се основни исторически събития и културни събития. Целта на курса е да запознае студентите с понятието култура в исторически план от XVII до края на XVIII в., както и с рефлексията върху разнообразието от визуални форми и практики.

Съдържание на учебната дисциплина:

Характеристики на Ранната модерност. Разширяването на европейския свят през XVI и XVII в. циркулацията на образи. Проблемът за другия, за насилието и за търпимостта.

Западна Европа през XVII в. Европа и османската империя. Холандската визуална култура през XVII в. Центрове на италианския барок: Рим, Болоня, Неапол, Генуа.

Центрове на европейския Барок. Балтазар Нойман. Образи на абсолютизма и на националното XVII – XVIII в.: Версай, Шьонбрун, Сан-Суси. Тридесетгодишната война

1618-1648. Археологическите разкопки през XVIII в. Винкелман „История на изкуството на древността”. Какво е „Гран тур”. Географии на културата и ценности. Промени в изобразяване на природата и на града през средата и втората половина на XVIII в. Какво е европейското? Просветената монархия през XVIII в. Просвещението и Енциклопедията: концепции за човека, за обществото и знанието.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се осъществява изцяло с мултимедия. Лекциите се подкрепят с множество визуални, текстови примери от културната история на Ранната модерност. Обсъждат се и актуални изследвания в представянето на културата на Ранната модерност. Целта е студентите да придобият умения да прилагат усвоените знания. На студентите се поставя задание, върху което трябва да подготвят писмена разработка.

Самостоятелната подготовка предвижда: запознаване с необходимата литература, осмисляне на теоретичните постановки и разработване на теми (списъците с темите са приложени отделно). В процеса на обучение по дисциплината студентите разработват курсова работа. Целта е студентите да придобият практически умения за събиране, обработка и анализ на данни по конкретен практически въпрос и разработване на конкретни управленски решения на предприемаческата дейност.

КУЛТУРА И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3 л.+ 1 у.

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектори: доц. Светлана Христова, кат. Културология

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел: да запознае студентите с основни теории и практики, свързани с устойчивото развитие и културата като фактор за неговото стимулиране; да представи добри примери, свързани с културата като генератор и фактор за устойчиво развитие в различни пространствени срезове (град – регион – Европейско културно пространство); да подготви студентите за самостоятелен анализ и оценка на проблемни казуси, предполагае разрешаване чрез комплексни интердисциплинарни иновативни проекти, свързани с устойчивото развитие на определено селище или район.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът предлага социологически прочит върху едно от водещите предизвикателства за човечеството в края на XX и началото на XXI в. – постигането на устойчиво развитие като проблемен възел, в който са преплетени икономически, екологични и социални въпроси, като се дискутират и възможните приноси на културата. Обособени са три лекционни блока: първият е посветен на социално-икономическите и културни фактори, довели до необходимостта от нов тип развитие, демонстрирани в теории за глобализацията и рисковото общество; вторият разглежда международни, европейски и регионални политики, в които културата започва да се обособява като фактор за устойчиво развитие; третият е посветен на Европейския модел за устойчиво развитие, в които културата започва да играе все по-категорична роля.

Технология на обучението и оценяване:

В рамките на лекционния курс се използват научни статии, видео-материали, публикации в пресата, дискутират се казуси и резултати от емпирични изследвания. Темите се представят под формата на РР-презентации. Самостоятелната подготовка предвижда: запознаване с литературата по дисциплината; изготвяне на реферат върху теоретичен труд, свързан с разглежданата проблематика; разработване на анализ по въпрос, свързан с изучаваната теория, изискващ прилагането и творческото ѝ адаптирането към друга културна рамка; провеждане на теренно наблюдение по предварително съгласуван с преподавателя проект. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от определящо значение са резултатите, постигнати при поставените задачи за самостоятелна работа. Изпитът е писмен. Той включва разработването на един изтеглен на случаен принцип въпрос от конспекта. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ И ПОСТМОДЕРНОСТ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2 л.+ 1у. +3лу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектори: гл. ас. Д-р Лъчезар Антонов, кат. Културология

Анотация:

Курсът по „Културен туризъм и Постмодерност” проследява основните исторически етапи от развитието на културния туризъм, както и свързаните с него фази на консуматорското общество. По време на курса студентите ще бъдат запознати с различни философски и социологически концепции за модерността и постмодерността, както и с това как културният туризъм илюстрира структурните трансформации на капитализма от модерните „фордистки” към постмодерните „постфордистки” модели на производство. В рамките на курса, културният туризъм ще бъде разгледан и анализиран едновременно като продукт на Модерността и като постмодерен феномен, който отразява в своята променяща се динамика по-широките социални промени, свързани с индустриализацията и деиндустриализацията, променящи се модели на производство, маркетинг и реклама, както и нарастващото както по вид, така и по обем потребление на културно-историческо наследство.

Технология на обучението и оценяване:

В рамките на лекционния курс студентите биват запознати с историческото развитие на културния туризъм и свързаните с него фази на консуматорското общество. Лекциите се подкрепят с множество примери; обсъждат се и актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация. Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал и работа с литературата, черпене на информация от Интернет, самостоятелно разработване и защита на курсов проект.

ВИЗУАЛНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3л+1су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектори: проф. д.н. Ангел Ангелов, ас. д-р Нора Голешевска

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел: да съпостави възможностите на различни подходи за историческо разбиране на културата, създавана посредством визуални медии; да стимулира усилията за разбиране на различни по вид, функция и контекст визуални образи и да предизвика рефлексия на преживяванията и повденията на хората в различни исторически периоди; да подготви студентите за самостоятелно разработване на анализи на различните аспекти на визуалната култура;

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът запознава студентите с: - понятието визуална култура и свързаните с него съвременни теми в хуманитаристиката (разбирането за визуален образ и визуален образ, визуален опит, скопични режими ....); - основни школи и проблеми в интерпретацията на визуалната култура – немскоезична, френскоезична и и англоезична; - с разнообразното присъствие на визуалното – произведението на изкуството, рекламата, киното, изображенията в науката; - със социалните микросредини, в които се възлагат и изпълняват визуалните образи и техните режими на визуална репрезентация. Курсът предлага тълкуване на социалната функция (естетическа, политическа, медийна, урбанистична) на визуалните образи и на организацията на градското пространство. Целта на курса е да запознае студентите с понятието визуална култура, мислено в исторически план, както и с рефлексията върху разнообразието от визуални форми и практики. Обсъждат се автори, школи и текстове, техники на изследване, които играят важна роля в тълкуването на „визуалния образ“ на хуманитаристиката и социалните науки.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът се състои от цикъл лекции по специализирани теми и възлови за областта на визуалната култура проблеми, Лекционният курс се провежда изцяло с мултимедия. Лекциите се подкрепят с множество примери от културната практика. Представят се и резултати от емпирични изследвания. Обсъждат се и актуални въпроси в сферата на визуалната култура. Самостоятелната подготовка предвижда: запознаване с необходимата литература, осмисляне на теоретичните постановки и практическата им приложимост в реалния културен живот. събиране и анализ на визуален материал. подготовка за контролни работи; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост (списъците с темите са приложени отделно).

КУЛТУРА И КОМУНИКАЦИЯ – 2 ЧАСТ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 3л+1су+4лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен и устен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Татяна Шопова, кат. Културология

Анотация:

Дисциплината е насочена към разкриване на основните методологични и общотеоретични проблеми, свързани с изясняване на въпросите за видовете медии и отношението “медии – изкуство”, за различните проявления на дейността на масмедииите в сферата на изкуството. Осмисля се връзката и взаимоотношенията на изкуството с комуникацията, взаимодействието между изкуството и масмедииите, същността на масовото изкуство. Разглеждат се проблемите на създаването и функционирането на изкуството в епохата на СМК.

В лекционния курс се обръща специално внимание на взаимната връзка на техническите средства и системи за комуникация със системата на художествената дейност. Разкрива се взаимното влияние между СМК и традиционните изкуства.

В упражненията студентите овладяват основни знания и умения за анализ на съвременния медиен пейзаж, на комуникационните и художествени аспекти на масовите посредници, на основните художествени жанрове в СМК. Упражненията се водят по предварително зададени въпроси, допълващи лекционния материал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Видове медии. Език, мислене и култура; Писменост и култура; Книга и книгоиздаване; Печат и книгопечатане; Радио и радиокомуникация; Телевизионното битие на културата; Взаимодействие между изкуството и масмедииите; Изкуство и масова култура; Проблеми на създаването и функционирането на изкуството в епохата на СМК. Художественото произведение в епохата на СМК; Характер на художественото потребление в епохата на СМК; Книжното изкуство; Художествена фотография; Киното в масмедииите; Изкуство и радиокомуникация; Телевизия и изкуство; Взаимно влияние между СМК и традиционните изкуства.

Технология на обучението и оценяване:

Като помощни средства за преподаване се предлагат: 1/Библиография (приложена към настоящата учебна програма) 2/ Мултимедийни и видео-материали. Семинарните упражнения включват следните компоненти: въвеждане на нова информация, обобщение и преговор, представяне и анализиране на самостоятелно изпълнените задачи, затвърдяване на знанията чрез разнообразни дейности - делови игри, работа върху автентични текстове и в компютърна лаборатория. Студентите правят творчески анализи по избрана тема от изучавания материал; разработват самостоятелно реферати, есета и др., защитават курсов проект и др. Предвидени са две контролни работи през семестъра. Изискванията за завърка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

ВЪВЕДЕНИЕ В ТУРИЗМА

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л+1 су+4лу

Форма за проверка на знанията: текуща и окончателна оценка

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Културология“

Факултет по изкуствата

Лектори: проф. д-р Георги Георгиев, катедра “Туризм”

Анотация:

Лекционният курс е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Култура и културен туризъм”. Той е насочен към разкриване същността, съдържанието, управлението и организацията на туристическия бизнес в условията на пазарна икономика. Целта на учебната дисциплина “Въведение в туризма” е студентите да получат задълбочени знания по теоретичните и практическите проблеми на туризма и да се запознаят с основни подходи на неговата реализация в съвременните условия. При реализацията на учебната програма основните задачи са: Усвояване на знания за теоретичните основи и развитието на икономическата теория за туристическия отрасъл; Усвояване на знания за същността и характерните черти на туристическата индустрия, неговата роля за решаването на социално-икономически проблеми и необходимите икономически условия и институционални предпоставки за неговото развитие; Запознаване с проблемите и подходите при организацията и управлението на туристическия бизнес.

Съдържание на учебната дисциплина:

Поява и развитие на теорията на туризма. Същност, определение и съдържание на туризма. Историческо развитие на туризма. Водещи тенденции и фактори, определящи развитието на съвременния туризъм. Роля и значение на туризма. Проблеми и конфликти в развитието на съвременния туризъм. Туристическо потребление.

Туристическо място. Туристическо търсене и предлагане. Равновесие на туристическия пазар. Туристическо предприятие. Туристически продукт. Материална база на туризма. Човешки ресурси в туризма. Туристическа политика. Носители на туристическата политика. Планиране на туризма. Туризмът в условията на различните пазарни структури. Конкуренция и монополи в туризма – особености. Монополни структури в туризма. Коопериране в туризма.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. За да осигури качествено обучение на студентите дисциплината “Въведение в туризма” съчетава гъвкаво различни методи и форми на обучение: лекции по възлови теми, семинарни упражнения и самостоятелна работа под формата на курсова работа. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на контролни проверки в края на всеки модул, тестове, обсъждане на казуси по време на семинарните занятия и писмен изпит за проверка на знанията.

КУЛТУРА НА ВСЕКИДНЕВИЕТО

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2 лек. +0су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка+ изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология,
Факултет по изкуствата

Лектори: Доц. д-р Татяна Стоичкова, кат. Културология

Анотация:

Лекционният курс е насочен към разкриване същността и развитието на всекидневната култура. Фокусира се върху осмисляне природата на жизнения и предметния свят в съвременен план. Основните акценти обхващат : социални и практически действия, потребление и свободно време, културата в нейната предметност и обектност, свободното време. И културното потребление. Целта е студентите да получат задълбочени знания по теоретичните и практическите проблеми на всекидневието и културното потребление и да се запознаят с основните подходи при неговото изучаване. Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са: усвояване на знания за теоретичните основи и развитието на всекидневната култура и съвременни подходи към потребителството.

Съдържание на учебната дисциплина:

Всекидневие и жизнен свят. Символно значение на материалната култура. Светът на предметите. Феноменология на предмета – функция, значение, естетика, меланхолия и аскеза, бързина. Изчезването на предметите. Фетишизъм – новата модерност. Капитал, вкус и различия. Жизнени стилове. Теории на потреблението. Културно потребление.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата връзка между темите. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал. Информационното и ресурсното осигуряване на семинарните занятия се свежда до използване на мултимедия за визуализация на конкретни учебни съдържания, модели, схеми, диаграми и таблици, които ще подлежат на обсъждане в семинарните занятия. В семестъра в рамките на семинарните занятия се правят две контролни проверки. За да осигури качествено обучение на студентите дисциплината съчетава интерактивни и традиционни методи и форми на обучение: лекции по основните теми и самостоятелна работа под формата на курсова работа или пауер поинт презентации. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на текущи оценки, работа в групи по време на семинарните занятия и писмен изпит за проверка на знанията.

КУЛТУРА НА МОДЕРНОСТТА – 2 част /XVII и XVIII в./

ECTS кредити: 5.0

Седмичен хорариум: 3л+1су+0лу+0пу

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология
Факултет по изкуствата

Лектори:

проф. д.н. А. Ангелов, кат. Културология

Анотация:

Курсът анализира социалните, културни и икономически промени в Европа от 1789 до 2001. Вниманието при заниманията е разпределено равностойно между анализ на понятията и на организираната чрез тях материал. Особено внимание се обръща на (не)прекъснатостите в социалните и културни нагласи и ценности. Курсът предлага критическа история на посочения период. Учебната дисциплина има за цел: да съпостави възможностите на различни подходи за историческо разбиране на културата през посочения период; да стимулира усилията за по-сложно разбиране на преживяванията и на поведението, които хората са имали в различни исторически среди; да подготви студентите за самостоятелно разработване на теми от историята на европейската модерност и постмодерност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Уточняване на понятията: епоха, процес, прекъснатост, традиция, промяна. Какво е модерност – характеристики; социална география. Как създаването на Американските щати е свързано с политическите и социални идеи в Европа? Наполеоновите походи (1799-1813). Въздействие върху структурата на обществото във Франция, Италия, Австро-Унгария и немските държави. Реакция и реставрация в Европа 1815-1848. Стремение към устойчивост. Социални и национални движения и бунтове 1805-1848. Технологии и индустриализация. Антимодерността: ценности и институции. Реформаторски движения и революции през XIX и XX в. Нации и национализми. Модерното изкуство. Авангарди и „връщания към реда“. Авторитарни и тоталитарни режими в Европа 1920-1990. Годишите 1945, 1956, 1968, 1989-1991. Капитализъм и социализъм. Какво е постмодерност? Разум и лудост; (не)правилност, перспектива и коренище; детайли вместо цялост; разоряване вместо единство. Постмодерната архитектура и изкуство. Екологични движения и ценности.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда изцяло с мултимедия. Лекциите се подкрепят с множество визуални, текстови примери от културната история на XIX и XX в. Обсъждат се и актуални изследвания в представянето на модерността и на постмодерността. Самостоятелната подготовка предвижда: запознаване с необходимата литература, осмисляне на теоретичните постановки и разработване на теми (списъците с темите са приложени отделно).

СОЦИАЛИЗАЦИЯ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 3л+0су+0лу+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектори: Проф. д.н.к. Васил Марков, кат. Културология

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел: да въведе студентите в основните характеристики, особеностите и проблемите, свързани с развитието на културите от Югоизточна Европа и тяхната социализация; да стимулира творческото им мислене; да подготви студентите за самостоятелно разработване на проекти за социализация на паметници на културата

от България в областта на културната анимация и културния туризъм.

Съдържание на учебната дисциплина:

В дисциплината се изучава наследството от културите на Древна Елада и древния Рим, наследството от тракийската, византийската, средновековната и възрожденската култури в България. Внимание е отделено както на специфичните особености и достижения на отделните култури, така и на техните взаимни влияния, при това както във времето, така и в пространството. Особено внимание е отделено на най-значимите паметници на архитектурата и изобразителното изкуство, както и на значимите музейни центрове, съхраняващи най-забележителните движими паметници на културата от Югоизточна Европа. Това акцентирание е свързано с разглеждането на паметниците като обект на социализация и културна анимация, като значим ресурс за културен туризъм. Проблемите свързани със социализацията на паметниците се представят в сравнителен план със социализация на културно-исторически паметници от Южна Европа.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали, графични карти и схеми, планове на архитектурни паметници, реконструкции на паметници на културата, репродукции на древни и средновековни художествени паметници. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в науката. Извънаудиторна заетост включва самостоятелна подготовка на студентите, която предвижда: изучаване на литературата по дисциплината; самостоятелно разработване на задачи по избор; самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Студентите правят един тест през семестъра и една курсова работа. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи.

СЕМИОТИКА НА КУЛТУРАТА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 3л+1су+4лу

Форма за проверка на знанията: текуща и окончателна оценка

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра „Културология”

Факултет по изкуствата

Лектори:

д-р Димитрия Спасова, катедра „Културология”,

E-mail:

Анотация:

В дисциплината се предлага цялостен обзор на семиотиката на културата. Културата се разглежда като функционираща знакова система, като „механизъм за организиране и съхраняване на информация в съзнанието на колектива” (Лотман, Успенски 1990: 240). Изучават се теоретически аспекти на дисциплината: същност и направления в семиотиката и в частност на семиотиката на културата, същност на знака, знак и символ, семиотични системи. Втората част на дисциплината има известен научно-практически акцент. Посветена е на изучаването на символиката в древните и античните култури и в частност изобразително изкуство от Класическия Изток и Източното Средиземноморие,

както и върху семиотичните аспекти при изследването на българското народно приложно изкуство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в проблематиката. Същност на семиотиката. Семиотиката на културата като съвременно направление в семиотиката. Същност на знака. Видове знаци. Знак и символ. Семиотични системи. Митологични символи от културата на Древния Изток. Митологични символи от античната култура. Природният, архитектурният и изобразителният код от древнотракийската култура. Митологични символи от средновековното изобразително изкуство в Източното Средиземноморие. Семиотични аспекти при изследването на българското народно приложно изкуство.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Обсъждат се и актуални въпроси от народното изкуство, повдигнати и дискутирани в етнографската изкуствоведската науки. Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. Текущият контрол предвижда провеждането на тест в края на изучаването на учебната дисциплина. Окончателната оценка по учебната дисциплина “Семиотика на културата” се формира в края на обучението като се оценяват отговорите на студентите по писмен въпрос върху една тема от конспекта, и се отчитат резултатите от текущия контрол.

РЕЛИГИЯ И КУЛТУРА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 3л+1су+4лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл. ас. д-р Григор Григоров, кат. Културология,

E-mail:

Анотация:

Програмата по религия и култура запознава студентите от специалност “Културология” с основните религии в пространството на съвременна България, Европа и света.

Разглеждат се религиите в хронологичен аспект в еволюцията: езичество, монотеизъм, християнство, ислям. Проследяват се влиянията между религията и социално-антропологичните феномени и взаимопроникванията на религия и изкуство. В съответствие с установените академични традиции преподавателският процес протича под формата на лекции и упражнения.

Съдържание на учебната дисциплина:

Религиозно и трансцендентно мислене. Анимизъм, ритуал, норма и табу. Митологията като форма на културата. Примитивни религиозни практики в архаичните общества. Митологиите на средиземноморския свят. Гръко-Римската митология. Езичество и писменост. Юдейските свещени книги. Монотеистичната идея и богоизбрания народ. Божият син като Спасител на човечеството и вододел в Европейската култура.

Евхаристията като религиозна практика и църковна институция като социален феномен. Деяния на Апостолите и раннохристиянска история, святост и канонизация. Християнското богословие и формиране на основните постулати на вярата – Светата троица. Християнския свят след схизмата от 1054. Католицизъм и православие. Реформацията в Европа и протестанските деноминации. Учението на пророка Мохамед. Разпространение на исляма. Свещената книга Коран. Ислямско културно наследство в България, Европа, Близкия изток и Средна Азия. Съвременни религиозни течения, култови практики на сектанските движения. Неоезичество. Храм – дом за молитва. Пещера, катакомба, църква, джамия синагога. Конструирание на сакралното здание. Изображение – образ на сакралното. Икона, стенопис, украса, картина. Конструирание на сакралното изображение. Храна – религиозната консумация. Причастие, курбан, безквасен хляб. Конструирание на религиозното приемане на сакралното чрез тялото. Семейство – религиозните междулически отношение. Брак и безбрачие, роднинство, кръстничество, монашеско братство. Конструирание на сакрално роднинство. Живот в отвъдното – религиозно употреба на смъртта. Рай и ад, представи и образи на отвъдния свят, погребални обичаи и практики, жилище и гроб. Молитвата – сакрално общуване човек – Бог. Индивидуална и колективна молитва, писмена и устна молитва. Религия и литература. Старият Завет, Евангелието и Корана в световната литература и българската литература. Религия и живопис. Жертва Аврамова, целувката на Юда, завръщането на блудния син, пиета и др. Религиозни сцени в световните шедеври. Религия и политика. Религиозни войни, мъченичество и неомъченичество в световната к-ра. Саможертвата като форма на спасение. Религия и нац. идентичност. Религия и гражданска идентичност. Атеизъм.

Технология на обучението и оценяване:

Програмата по религия и култура запознава студентите от специалност “Културология” с основните религии в пространството на съвременна България, Европа и света. Разглеждат се религиите в хронологичен аспект в еволюцията: езичество, монотеизъм, християнство, ислям. Проследяват се влиянията между религията и социално-антропологичните феномени и взаимопроникванията на религия и изкуство. В съответствие с установените академични традиции преподавателският процес протича под формата на лекции и упражнения. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие в колективната дейност.

КОНЮНКТУРА В ТУРИСТИЧЕСКАТА ИНДУСТРИЯ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектор: доц. д-р Преслав Димитров, катедра “Туризъм”

Анотация

Курсът е предназначен за студентите от спец. “Култура и културен туризъм” като специализирана информация за спецификата на конюнктурните изследвания и прогнози

в туристическата индустрия в международен и национален аспект. Целта е студентите: (i) да придобият знания за мястото и ролята на конюнктурните изследвания и прогнози в международния туризъм; (ii) да осмислят функциите на конюнктурните проучвания в международния туризъм; (iii) да познават конюнктурните прогнози и анализи като инструмент на управлението на производството в туристическата индустрия; (iv) да могат да прилагат методиката на конюнктурните изследвания и прогнози в международния туризъм; (v) да са запознати със специфичните трудности и слабости при съставянето на туристически конюнктурни прогнози

Съдържание на учебната дисциплина:

Особености и фактори, обуславящи конюнктурата на туристическия пазар. Място и роля на конюнктурните проучвания в туристическата индустрия. Конюнктурните прогнози като инструмент на управлението на производството в туристическата индустрия. Световните и регионални туристически борси – отражение на конюнктурата в туристическата индустрия. Изисквания към методиката за осъществяване на туристически конюнктурни анализи и прогнози. Специфични трудности и слабости при съставянето на туристически конюнктурни прогнози. Дългосрочно, краткосрочно и оперативно пазарно-ценово проучване и методика за съставяне на туристически конюнктурни прогнози. Методи за осъществяване на дългосрочни конюнктурни анализи и прогнози. Методика за осъществяване на краткосрочни конюнктурни анализи и прогнози. Методика за осъществяване на оперативно туристическо конюнктурно проучване. Система на информацията във туристическото конюнктурно проучване. Първични и вторични източници на информация за конюнктурната ситуация в туристическата индустрия. Планиране и организация на работата при провеждането на конюнктурни туристически проучвания. Водещи международни организации, осъществяващи туристически конюнктурни проучвания: Световната организация по туризъм, Световния съвет по пътуванията и туризма (Чикаго) и др. Водещи международни частни фирми и нестопански организации, специализирани в провеждането на конюнктурни проучвания.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал, работа с учебници и други литературни източници, самостоятелна подготовка за решаване на задачи, казуси, конспектиране, написване на реферати и научни съобщения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия и при осъществяване на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания, курсов проект (реферат) и проведена контролна работа.

ТУРОПЕРАТОРСКА И АГЕНТСКА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита: писмен и устен**

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: Доц. д-р Мария Станкова- катедра “Туризм”

Анотация:

Учебната дисциплина “Туроператорска и агентска дейност” е ориентирана към изясняване състоянието на туристическата индустрия, същността на туроператорския продукт и туристическата дестинация, дистрибуцията на продукта и транспортната дейност. Актуалността на проблематиката се определя от нарастващото значение на дейността на туроператорските фирми на вътрешните и международния туристически пазари. Лекционният курс проследява теоретичните постановки, необходими за изясняване спецификата на туроператорската дейност и нейното практическо проявление. Специално внимание е отделено на структурирането на туристически пакети, оформлението на рекламни материали и дистрибуцията на крайните продукти до потенциалните туристи. Изследва се и влиянието на културното наследство (движимо, недвижимо и нематериално) като фактор за регионално икономическо развитие. Целите и задачите на учебната дисциплина е студентите да придобият специализирани знания и практически умения по преподавания материал от областта на туризма, туроператорската и агентска дейност, видовете туристически транспорт във връзката им с културното наследство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Правно регламентиране на туроператорската и агентска дейност и интерпретирането на културното наследство в туризма. Технология на обучението и оценяване; Състояние и развитие на туристическата индустрия; Състояние и развитие на международния туристически пазар; Тенденции в развитието на българската туристическа индустрия; Структура на туроператорската дейност; Структура на туристическата агентска дейност; Структура на продукта на туроператорската фирма; Реклама и връзки с обществеността; Реализация и дистрибуция на продукта при туроператорската дейност; Транспортно обслужване; Укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, култура и духовни ценности чрез разработване и предлагане на туристически продукт.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по дисциплината се извършва под формата на лекции. Лекциите са ежеседмични, по два учебни часа с продължителност 45 минути. В хода на работа голямо внимание се отделя на използването на нагледни материали – снимков материал, схеми и илюстрации, както и на нормативни документи. Водеща е идеята за създаване на условия за провокиране на събеседвания и дискусии по всяка от темите на лекционния курс. Студентите трябва да придобият знания относно спецификата на туристическите пазари, тенденции в движението на туристопотоците, структурирането на туристически пакети, тяхната реализация и дистрибуция във връзка с културното наследство. В дисциплината се дава приоритет на практическата и самостоятелна работа на студентите, която се предвижда да бъде индивидуална и по работни групи. Оценяват се знания, умения и компетентност при изработването както на практическите задания, така и на домашните работи и курсовата работа. Предвижда се входящ текущ контрол.

ИКОНОМИКА НА ТУРИЗМА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен и устен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология
Факултет по изкуствата

Лектори: Гл. ас. д-р Любомира Гръчка, катедра “Туризм”

Анотация:

Дисциплината “Икономика на туризма” е фундаментална икономическа дисциплина. Програмата формира необходими теоретични познания за икономиката на туризма, разглеждана като част от туристическите дейности. Логиката на съвременното развитие на икономиката и опитът в обществената практика извеждат на преден план няколко основни теми. Те са включени в учебното съдържание на дисциплината като десет самостоятелни теми. Целта на курса, която се поставя с тази дисциплина, е формирането на знания, на специални умения и навици за практическа дейност в областта на икономиката на туристическата фирма.

Съдържание на учебната дисциплина:

В десет самостоятелни теми са намерили място научните знания за икономическите основи на туризма; икономическата среда за функциониране на туризма; същността, видовете и формите на проявление на капитала, дълготрайните и краткотрайните активи в туризма; особеностите на формиране на цените и ценообразуването в туризма; икономическата характеристика на труда и на производителността на труда в туризма; значимостта на разходите и на приходите в туризма; източниците на доходи и печалба в туризма; данъчното облагане и разпределението на печалбата в туризма; същността и измерването на ефективността и рентабилността на дейността в туризма.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознавани с преподавания материал. Темите на семинарните упражнения следват преподавания по време на лекциите учебен материал. Целта е студентите да придобият умения и да прилагат усвоените познания. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на беседите в лекционните занятия и при осъществяване на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания, курсов проект (реферат) и проведена контролна работа. В курса на обучение по дисциплината се включва провеждане на входящ текущ контрол на всяко лекционно занятие.

ТУРИСТИЧЕСКИ ИЗЛОЖЕНИЯ И ТУРИСТИЧЕСКИ БОРСИ

ECTS кредити: 4,5

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

доц. д-р Преслав Димитров, катедра “Туризм”

Анотация:

Дисциплината е разработена като специализиран курс за студентите VI-ти семестър на ОКС „Бакалавър“ в спец. „Култура и културен туризъм“, който има за цел да създаде основни знания, умения и компетентности в областта на: (i) Видовете национални и международни туристически изложения и туристически борси; (ii) техниките на организацията и функционирането на туристическите изложения и туристическите

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу+0пу

Вид на изпита: писмен

борси; (iii) подходите за участие на равнище туристическа организация (туристическа фирма) в туристически изложения и туристически борси на национално и международно равнище и (iv) техниките за договаряне на туристически пакети и туристически записвания със самостоятелен или със споделен щанд.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на туристическите изложения и туристическите борси като периодични и специализирани видове туристически пазари. Видове туристически изложения и туристически борси. Участие на туристическите организации и туристическите фирми на национални туристически изложения и борси. Участие на туристическите организации и туристическите фирми на регионални туристически изложения и борси. Участие на туристическите организации и туристическите фирми на туристически изложения и борси с международно (световно) значение. Роля на националната туристическа администрация на Република България за организирането и подпомагане участието на туристическите фирми в национални и международни туристически борси и изложения. Информационната роля и политика на Световната организация по туризъм към ООН за организацията на международни туристически изложения и туристически борси с регионално и световно значение. Технология на участието в туристически изложения и туристически борси. Бюджетиране на участието в национални и международни туристически изложения и туристически борси. Изчисляване на икономически ефект от участието в национални и международни туристически изложения и туристически борси. Техники на договарянето на националните и международните туристически изложения и туристически борси.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Според съдържанието на лекционния материал, лекциите се илюстрират с табличен и графически материал, представени в специално изготвени за всяка лекция (тема) пауърпоинт презентации посредством мултимедиен проектор. По време на семинарните занятия се предвижда разглеждането на практически задачи и казуси във връзка с участието на конкретни туристически изложения и туристически борси. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия и при осъществяване на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания, курсов проект (реферат) и проведена контролна работа.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 4.5

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д.н.к. Васил Марков, кат. Културология,

E-mail:

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел:

Седмичен хорариум: 2л+1су+2лу+0пу

Вид на изпита: писмен и устен

- да въведе студентите в основните характеристики, особености и проблемите, свързани с етногенезиса и развитието на българската материална, социално-нормативна и духовна култура;
- да стимулира творческото им мислене;
- да подготви студентите за самостоятелно разработване на реферат по определен научен проблем;

Съдържание на учебната дисциплина:

В дисциплината се предлага цялостен обзор на българска народна култура. Изучава се формирането и от етническите традиции на траки, славяни и прабългари, развитието и през Средновековието и Възраждането. Специално внимание е отделено на духовната култура, както и на Изтокът и Западът като културни влияния. Акцентирано е върху символиката и генеалогията на обичайните и обредни практики, на произхода и движението им във времето и пространството. Важно място е отделено и на историята и състоянието на проучванията на българската народна култура.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционен утвърден начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали, графични карти и схеми, планове. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в науката. Самостоятелната подготовка предвижда: - изучаване на литературата по дисциплината; - самостоятелно разработване на задачи по избор; - самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Студентите правят един тест през семестъра и една курсова работа. Изискванията за завършка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи.

ПОЗНАВАТЕЛЕН ТУРИЗЪМ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: Доц.д-р Мария Станкова, катедра “Туризм”

Анотация:

Целта на курса е да обогати знанията на обучаващите се в специалността студенти относно световното културно-историческо и природно наследство, както и да създаде у тях умения за интерпретиране на съществуващите дадености в разнообразни по своя характер туристически програми. Включването на дисциплината в учебния план е обосновано от ориентирането на професионалната подготовка на студентите към опознаване и използване на ресурсния потенциал за целите и нуждите на вътрешния и международен туризъм. На международния туристически пазар България се позиционира като страна, чието природно и културно богатство я правят изключително интересна и привлекателна дестинация. Познаването на културните феномени, музейните мрежи и природни дадености, и правилното им усвояване в туризма имат важно значение за бъдещата професионална квалификация и реализация на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Световното културно-историческо наследство: явления, стилове, периоди. Културното наследство на първобитно общество. Античност - раннохристиянско и византийско изкуство. Културното наследство на Средновековието. Културното наследство на Възраждането. Съвременни културни паметници. Световното природно наследство. Защитени територии. Природни феномени. Международни организации и международни конвенции за защита на световното културно-историческо и природно наследство.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите по дисциплината се провеждат, структурирани в логическа последователност, като студентите се запознават последователно с преподавания материал. Всяка лекция започва с кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност и обвързване с преподавания вече материал. Предвиждат се следните форми за самостоятелна работа: защита на всеки казус, разрешен от студентите в края на практическите упражнения; домашни работи; реферат, който се разработва в екип; тестове за проверка на знанията и уменията, придобити от лекционния курс и упражненията. Оценяват се знания, умения и компетентност при изработването както на практическите упражнения, така и на домашните работи, компютърните тестове и курсовата работа. Предвижда се входящ текущ контрол на всяко практическо занятие.

КУЛТУРА НА БЪЛГАРСКОТО СРЕДНОВЕКОВИЕ

ECTS кредити: 5,5

Седмичен хорариум: 2л. +1 су

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: Гл. ас. д-р Григор Григоров, кат. Културология,

Анотация:

Програмата е предназначена за студенти от специалност “културология”. Тя е разработена с оглед на изясняването на две основни задачи. 1) В културно-исторически аспект – да систематизира, проблематизира и осветли основния период в развитието на българската култура през VII – XI в., който в национален план е фундаментът на българската цивилизация. 2) Да изведе типология на културните процеси през Средновековието в Югоизточна Европа, да проследи спецификата в процесите на универсализация, като предложи оценки за възникналите през периода културни модели, класифицирайки ги според функционалността им в общокултурната европейска перспектива. Упражненията са изградени върху анализ 1) на съвременни културологични изследвания; 2) на конкретни текстове от епохата на Средновековието. Целта е студентите да придобият представа за характера на средновековната култура, като основополагаща в българската културна менталност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Що е старобългарска култура? Периодизация. Генотип на старобългарската култура. Типове културна памет на Балканите: ритуално-образна (тракийска, прабългарска); вербална (гръцка и римска). Културни традиции по българските земи до създаването на българската държава 681 г. Прабългари: етногенеза, език, вяра, календар, институции,

държавност. Славяни: бит, производителни и военни умения, генезис, вяра, вербална култура. Старобългарска народностна култура. Приемане на християнството като държавна религия през 864. Култура на книгата. Новият и Старият завет – източносредиземноморски културни преноси. Византийското богословие, римското богословие. Делото на светите равноапостоли Константин Философ, наречен Кирил, и брат му Методий. Универсализиране на старобългарската култура. Процес на сакрализация на старобългарския книжовен език. Старобългарски език – два пъти международен език в средновековна Европа. Златен век на старобългарската култура IX – X в. Дискусии, термини, съдържание. Църковен живот в българската държава. Манастир, храм, икона. Библиотеката на цар Симеон. Оригинална старобългарска литература IX-XI в. Еретически движения в България.

Технология на обучението и оценяване:

В рамките на лекционния курс се използват теоретични изследвания, репродукции на средновековна живопис, и преводи на български език на текстове от епохата на Средновековието. Обсъждат се и актуални въпроси, свързани с характера на средновековната западноевропейска култура и съвременните всекидневни стереотипи за нея. Студентите се оценяват с текуща оценка и изпит. Предвидена е възможност за самостоятелна разработка тип курсова работа

КУЛТУРА НА БЪЛГАРСКОТО ВЪЗРАЖДАНЕ НА ОБЕКТ НА КУЛТУРЕН ТУРИЗЪМ

ECTS кредити: 5,5

Седмичен хорариум: 2 л. + 1 сем. упр.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка + изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектори: доц. д-р Десислава Лилова, кат. Културология

Анотация:

Курсът е насочен към изучаване на прехода от традиционно към модерно общество, както и процеса на формиране на българската нация в епохата на Възраждането. Учебният материал е структуриран в 2 модула, както следва: 1) всекидневен свят и религиозна култура в епохата на Възраждането; 3) нация и национална идентичност в епохата на Възраждането. Анализират се промените в различни кодове на всекидневната култура – кухня, облекло, семейна йерархия. Специално внимание е отделено на функциите на образователната система и периодичния печат като базови механизми за консолидиране на колективното въображение в епохата на модерността.

Съдържание на учебната дисциплина:

Кулинарен код; код на облеклото; семейна йерархия; статут и функции на православната църква; нациите и тяхното формиране – общи теоретични постановки; специфика на възрожденската образователна система; поява и развитие на периодичния печат; конструиране на историческия разказ; формиране на представата за родина; идеята за Европа във възрожденското въображение.

Технология на обучението и оценяване:

Семинарните упражнения са изградени върху анализ на конкретни текстове от епохата на Възраждането. Целта е студентите да придобият представа за дебатите, които довеждат до стабилизиране на ключовите елементи от представата за българска национална идентичност. Студентите правят две контролни работи през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие в дискусиите.

ТУРИЗЪМ НА БАЛКАНСКИЯ РЕГИОН

ECTS кредити: 5,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+3лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: Проф.д-р Георги Георгиев, катедра “Туризм”

Анотация:

(Дисциплината “Туризм на Балканския регион” се изучава от студентите от специалност “Култура и културен туризъм”. Познаването на природните и антропогенни туристически ресурси, демографските условия, инфраструктурата и т.н. на страните от региона е от изключително значение при подготовката на студентите.

Последователно се разглеждат развитието на туризма в отделните страни и особеностите в териториалното разпределение на материалната база и някои от съществуващите проблеми. Прави се обстоен анализ на активния и пасивния международен туризъм, както и на вътрешния туризъм. Изясняват се и проблемите и задачите на курортно-туристическото райониране. Специално внимание се отделя на организацията и териториалните особености на морските, планинските и балнеолечебни курорти в тези страни, на културно – историческите комплекси и т.н. В същото време, от чисто

практически съображения, сме излезли в известна степен от географското понятие “Балкански страни”, като в него са попаднали и страни като Кипър и Словения, значителна част от Турция, която е също въвн от региона. Цел на дисциплината: Последователно се разглеждат развитието на туризма в отделните страни и особеностите в териториалното разпределение на материалната база и някои от съществуващите проблеми. Прави се обстоен анализ на активния и пасивния международен туризъм, както и на вътрешния туризъм. Изясняват се и проблемите и задачите на курортно-туристическото райониране.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теория е методология на географията на туризма. Основни туристически региони в света и тяхната характеристика. Статистика и география на туристическите потоци, доходи и разходи. Туризм на Балканския регион. Туристическо странознание.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия и при осъществяване на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания, курсов проект (реферат) и проведена контролна работа.

КУЛТУРА НА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА И НА ИНОЕТНИЧНИТЕ ГРУПИ У НАС

ECTS кредити: 5,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+3лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл. ас. д-р Григор Бориславов Григоров, кат. Културология,

E-mail:

Анотация:

В дисциплината се предлага цялостен обзор на ареалното разпределение на българската култура извън политическите граници на България. Изучава се историческото формиране на българските общности в чужбина. Разглеждат се културните напластявания на Балканите и различните степени на влияние при формиране на етничните и националните култури. Прави се преглед на малцинствата у нас и културата им. Изхожда се от становището, че етничната култура по своя характер е народна. Разглежда се инвариативността на календара, семейните и трудовите празници, бита, жилището, занаятите, облеклото и др.

Съдържание на учебната дисциплина:

Народност и нация, етнична група и малцинство. Теоретични и методологически въпроси. Българска политическа територия, българска етнична територия, българска историческа територия и българска езикова територия. Проблеми противоречия и съответствия. Историческо усвояване на българската територия. Автохтонни българи извън България. Случаят Македония. Македония през Средновековието и Османския период. Охридската архиепископия. Македонски език и диалектно деление на „македонските говори“. Македонската културна история в контекста на етнодиференцията и съпоставка с балканските държави Молдова, Кипър, Косово. Българите в Албания и Косово. Територията на юг от Охрид. Диалект, вероизповедание и история на корчанските и горанските българи. Българите в Сърбия. Българо-сръбско културно и езиково пограничие. Историческа съдба на Западните покрайнини. Юридически статут на българското малцинство в Сърбия, центрове и култура. Българите в Гърция. Славяноезичното наследство и гръцката култура. Български „помашки“ и „славяно-македонски“ език в Гърция. Българският манастир св. Георги Зограф на Света Гора. Българите в Турция. Цариградските и малоазийски българи. Помашки села в Турция. Български турци преселници в Турция. Българите в Румъния. Добруджа под Румънска власт. Българските села около Букурещ. Областта Банат. Сръбски Банат. Религия и език. Местна езикова норма на българския език. Българите в Средна Европа. Австро-Унгария и история на българските преселения. Български културни следи в Чехия, Словакия, Унгария и Австрия. Българи в Прикарпатието. Бесарабски Българи. История на преселенията на Българи в Русия. Културната мисия на бесарабските българи. Одеса и Болград в българската култура. Съвременното състояние на българската диаспора в Украйна и Молдова.

Олшански, Таврийски, Херсонски, Кримски и Кавказки българи – диалект и културна специфика. Българи в Южна Америка. Българите в Сибир и Казахстан. Специфика на

постсъветската идентичност – реемиграция към България. Етносоциалният ребус на гагаузкия случай. Етногенеза, разселение и културна принадлежност на гагаузите. Български и бесарабски гагаузи. Културна история на гагаузите в Молдова. Турското малцинство в България. Балканските турци в Османската империя. Вълни на изселвания в Турция след Освобождението и разселението им там. Традиционна и съвременна културна история на българските турци. Идентичност на българомохамеданите. Арменията в България. История на заселението им по българските земи. Арменията общности у нас. Българските арменци в българската култура. Реемиграция в Армения. Евреите в България. История на заселението им по българските земи. Еврейските общности у нас. Българските евреи в българската култура. Реемиграция в Израел. Гърците в България. Разнообразието на гръцкото присъствие по българските земи. Черноморски гърци и реемиграция в Гърция. Общността на каракачаните. Микро общности в България на етническа основа – власи, юруци, арбанаси, татари и липовани. История на заселванията, разселение, препитание, религия и език. Присъствие в българската култура. Циганите в България. Ромските разселвания на Балканите и в Европа. Бит култура и препитание на ромите. Класификация на ромските групи във взаимоотношение по между им. Ромите в съвременна България – перспективи и противоречия. Чужденци – на трудова миграция в България. Виетнамците у нас – условия на труд, социализацията и опит с другостта. Чужденци от други азиатски страни и от Латинска Америка. Съвременна българска трудова емиграция. Проблеми перспективи пред българските общности в САЩ, Канада, Австралия и Европа. Културен живот и съучастие в местни организации. Образователни нужди на второто поколение емигранти. Съдбата на Европа и преселенията.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали и спътникови карти от интернет www.GoogleEarth Обсъждат се и въпроси от областта на географското разпределение на българите в чужбина. Упражненията в учебната програма имат практическа насоченост и целят да създадат у студентите умения да разпознават устойчивостта и изменчивостта на българската култура в различни условия, различна езикова, политическа и географска среда. Студентите добиват и умения за съхранение на етническото културно богатство на общностите с небългарски произход в условията на Българската и общоевропейската цивилизация. Студентите се оценяват с изпит и текуща оценка.

ЕВРОПА: ЦЕННОСТИ, ГЕОГРАФИИ, НАСЛЕДСТВА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+3лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен и устен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д.н Ангел Валентинов Ангелов

E-mail:

Анотация:

В курса се обсъжда какво е „Европа“ като ценности и поведение, като социални и въобразени географии. Обсъжда се въпросът съществува ли европейска култура и може

ли да се говори за историческо единство на Европа. Анализират се концепции за трайността и прекъсванията в европейската култура от XVI до XXI в. Анализира се произходът на понятия като солидарност, отговорност, традиция, разбиране, признаване на другостта и др.. Защищава се позицията, че актуалността като мотивация, ценности и поведение не може да бъде разбрана без исторически опит. Обсъжда се въпросът за отношението между национална и европейска култура, и двете разбирани в динамика, като постоянно преобразуващи се.

Съдържание на учебната дисциплина: Европа като историческо понятие. Символни географии на Европа. Изток и Запад в европейското Средновековие. Европа и светът около 1600 г. Концепции за Европа XVI - XVIII в. Разбирането за цивилизация. Европа през XIX век. Проекти за обединяване на Европа между Първата и Втората световни войни. Проекти за Европа след 1945. Римските договори от 1957 и развитието на ЕИО до 1973. От ЕИО към ЕС. Институции на Европейския Съюз. Балканите и Европа. Европа и Средиземноморието: ориентализъм и окцидентализъм. Европейски ценности. Съществува ли европейска култура и европейска идентичност?

Технология на обучението и оценяване:

В лекциите се излагат основни положения, другите занимания протичат като семинарни упражнения; това изисква предварителна подготовка от страна на студентите и участие чрез реферати и представяния на отделни теми от учебното съдържание. Текущата оценка е задължителен елемент от общото оценяване.

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И МАЛЪК БИЗНЕС В ТУРИЗМА

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Рая Мадгерова

Анотация:

Лекционният курс е насочен към разкриване същността, съдържанието, управлението и организацията на предприемачеството в сферата на туризма. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания по теоретичните и практическите проблеми на предприемачеството и да се запознаят с основни подходи на неговата реализация в съвременните условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретични постановки за предприемачеството. Характеристика на малкия бизнес. Дефиниране на предприемачеството в малкия бизнес. Определение за предприемачество. Фактори за развитие на предприемачеството. Функции на предприемачеството. Основни характеристики на предприемачите. Европейският съюз за развитието на предприемаческия малък бизнес. Подходи за развитие на предприемачеството в малкия бизнес. Принципи и сфери на дейност Европейската харта за малките предприятия. Мерки на ЕС за насърчаване на предприемачеството в малкия бизнес. Социално-икономическо въздействие на предприемачеството и малкия бизнес в туризма. Особености на предприемаческата дейност в туризма. Предприемачеството и

комплексния характер на туристическата дейност.. Особености на предприемаческия бизнес, произтичащи от характера на туристическия продукт и неговия жизнен цикъл (нематериален и комплексен характер на продукта, невъзможност продуктът да бъде складиран, жизнен цикъл на продукта). Ресурси на предприемаческата дейност в туристическия бизнес. Комплексен подход към ресурсите. Методика за анализ и оценка на ресурсите. Модели за развитие на предприемачеството в туризма и за устойчиво регионално развитие на основата на туризма. Предприемачество и устойчив туристически бизнес (същност и управление). Предприемачество в културния туризъм. Основни аспекти на управлението на предприемаческата дейност и малкия бизнес в туризма (предприемачески стратегии). . Предприемачески обединения в сферата на туризма – същност и форми. Култура и социална отговорност на предприемачеството.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и практически занятия. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА: ТРАДИЦИИ И СЪВРЕМЕННОСТ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+3лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита: писмен и устен**

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

д-р Жана Пенчева-Маркова, хонор. преп. в катедра Културология

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да очертае границите на новата българска култура през ХХ век. В лекционния курс са включени теми от проблематиката на историко-художествените процеси, сред които на преден план излизат понятия и нагласи, свързани с установяването на стилистични тенденции. Също така с формиране на възгледи за културата и изкуството, мисията на интелигенцията, визии за бъдещето, а наред с тях и спецификата на художествената творба, нейното място в българската и европейската култура. На второ място лекциите имат за цел да запознаят студентите със сложните въпроси и модели на българското културно пространство, да допринесат за умението да се интерпретират отделни периоди и художествено-исторически явления при изясняване на тяхната същност, роля и значение. Чрез лекциите студентите да усвоят новите европейски художествени течения през ХХ век и да могат самостоятелно да откриват техните представители и творби сред българската архитектура, изобразителни и приложни изкуства. Самостоятелно да намират връзката със старото българско изкуство и начина, по който е претворена в съвременните творби.

Съдържание на учебната дисциплина:

Периодизация на българската култура от 1878 до 2000 г. Развитие на българската архитектура през първата половина на XX век. Развитие на българската архитектура през втората половина на XX век. Църковната архитектура през XX век. Развитие на скулптурата през XX век – монументални паметници. Българското изобразително изкуство през първата половина на XX век. Формациите „Родно изкуство“ и „Нови художници“ в развитието на изобразителното изкуство. Живот и творчество на Владимир Димитров – Майстора. Българското изобразително изкуство през втората половина на XX век. Основни тенденции в развитието на българската графика през XX век. Основни тенденции в развитието на приложните изкуства в България през XX век.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции върху основните теми – продължителност 30 часа. Диалогът между студенти и преподаватели протича с оглед идентифицирането на развиващите се възможности на културния мениджмънт. Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество публикации от областта на културата, решаване на казуси, така и използването на аудиовизуални форми, презентации и интерактивни подходи. Лекциите се подкрепят с актуални примери от запазени архитектурни, скулптурни и други паметници от XX век и от съвременното развитие на културата. Обсъждат се въпроси, повдигнати и дискутирани в теорията и практиката. Упражнения по предварително зададени въпроси, допълващи лекционния материал – 15 часа. Поставят се задачи за самостоятелна работа или работа в екип в извънаудиторната заетост. Като следват технологията разработена и демонстрирана на лекциите и упражненията, студентите се подготвят самостоятелно за контролна работа или тест. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТИ В СФЕРАТА НА КУЛТУРАТА И ТУРИЗМА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл. ас. д-р Илинка Терзийска, катедра “Туризъм“

Анотация:

Курсът е предназначен за студентите от специалност „Култура и културен туризъм“ и цели да ги запознае със спецификата и етапите на проектната дейност в областта на

културата и туризма. Целта е студентите да придобият базови знания по преподавания материал като развият и практически умения за управление на проекти в сферата на културния туризъм.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в управлението на проекти. Жизнен цикъл на проекта. Планиране на проектните дейности. Изпълнение на проектните дейности. Работа с подизпълнители. Мониторинг и отчитане на проектните дейности. Приключване на проекта.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Самостоятелната подготовка предвижда: - изучаване на литературата по дисциплината; - самостоятелно разработване на задачи по избор; - самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Дисциплината завършва с текуща оценка. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПИСМЕНА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка **Вид на изпита:** писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д-р Антони Стоилов, Филологически факултет

Анотация:

Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс, а броят на часовете за извънаудиторна заетост е 30. Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в два модула – лекционен и семинарни занятия. Лекционният модул включва набор от основни теоретични теми, специално подбрани от областта на правописа и правоговора в съвременния български книжовен език. Учебната дисциплина цели да формира у студентите умение да си служат правилно с правописните и правоговорните правила, действащи в съвременния български книжовен език. Да формира у студентите способност да си обясняват механизма на допусканата правописна или правоговорна неточност и причините, довели до нея – асимилационен или дисимилационен процес, диалектно влияние и т.н. Да възпита уважение към творческия гений на българина, въплътен в българския език.

Съдържание на учебната дисциплина:

Правила за правопис. Правила за правоговор. Правила за синтактично съгласуване.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторната заетост е изградена от лекционни и семинарни занятия. По време на тях студентите овладяват теоретични знания и практически умения от областта на съвременния български правопис и на съвременния български правоговор. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя. подготовка за семинарното занятие ; подготовка за контролна работа; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от

преподавателя; писмено разработване на курсова работа; теренна работа (събиране и обработване на материал). Оценяването на придобитите знания по дисциплината се извършва чрез текущ контрол. Текущият контрол се осъществява по време на занятията с извършване на практически задачи и контролни работи.

ПРИЛОЖНА КУЛТУРОЛОГИЯ

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: гл. ас. д-р Лъчезар Антонов, кат. Културология

Анотация

„Приложна културология” е дисциплина с ясно изразена практическа насоченост, която същевременно се базира на широк спектър от теоретични познания, отнасящи се най-вече до принципите, закономерностите и механизмите на културното развитие на човека, до начините на съхранение, унаследяване, пренасяне и възпроизводство на културните ценности и традициите, до механизмите на социализация и инкултурация на личността, до начините на функционирането на културните институции и т.н. В рамките на курса по приложна културология студентите биват запознавани с възможностите и начините за активно използване на фундаменталните знания за културата, придобити от студентите в рамките на основополагащите теоретични дисциплини от учебния план по културология, при разрешаването на задачи от практичен или прагматичен характер.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в приложната културология. Културологията – теория и практика. Предмет, задачи и методи на приложната културология; Държавната политика в сферата на културата; Културните индустрии и пазарът на културни стоки и услуги. Изследвания, проучвания и анализи на културни процеси и явления. Социокултурно проектиране. Културна и онлайн журналистика.

Технология на обучението и оценяване:

В рамките на лекционния курс студентите биват запознати със сферите на приложимост на фундаменталното културологично познание и възможностите за професионална реализация на дипломираните културолози. Лекциите се подкрепят с множество примери; обсъждат се и актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация. Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал и работа с литературата, черпене на информация от Интернет, самостоятелно разработване и защита на курсов проект.

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: доц.д-р Татяна Стоичкова, кат. Културология

Анотация

Курсът предлага изучаване на основни инструменти, стратегии и перспективи в комуникациите и комуникационната политика (вътрешна и външна) на културната организация. Тези комуникации се разглеждат в зависимост от възможностите за предвиждане и консултиране в областта на “връзки с обществеността”, изграждане на имидж и популяризиране на културните продукти, услуги и организации.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс запознава с използването и прилагането на комуникационни програми в изкуствата. Задачите на обучението са придобиване на знания за общуване с медиите, създаване на конкретна ПР програма и практически умения в процеса на организирането на пресконференции и популяризиране на културни продукти, събития, изложби. Освен чисто теоретически знания за дисциплината, студентите могат да добият ориентация за мястото на ролята на комуникационната политика и да придобият практически умения за изготвяне на комуникационни програми.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът съдържа 15 часа лекции. Студентите пишат и анализират текстове по зададени теми. Упражненията са изградени върху изготвянето на комуникационни програми. Целта е да се стимулира прилагане на придобитите познания върху комуникационните отношения на културната организация. Упражненията са изградени с интерактивна методиката, която предполага работа в екип, участие на студентите в дискусии, работа по проекти.

КУЛТУРНО ПРОФИЛИРАНЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИ ДЕСТИНАЦИИ

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: проф. д.н. Васил Марков, кат. Културология

Анотация

В дисциплината се предлага анализ на ролята и мястото на културния туризъм в съчетание с други основни и традиционни форми на туризъм. Изучават се възможностите и добрите практики за увеличаване на туристическия интерес и туристическия поток, чрез съчетаване с възможностите и атракциите, които предлага културния туризъм. Специално място е отделено на формите на културна анимация за засилването на атрактивността на туристическия продукт.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в проблематиката. Културните коридори в Югоизточна Европа като добра практика за културно профилиране на туристически дестинации. Културен и морски туризъм. Добри практики. Културен и балнеоложки туризъм. Добри практики. Културен, планински и еко туризъм. Културен и селски туризъм. Добри практики.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс и упражненията се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Обсъждат се и актуални въпроси от народното изкуство, повдигнати и дискутирани в етнографската изкуствоведската науки. Самостоятелната подготовка предвижда: - изучаване на литературата по дисциплината; - изготвяне на есе по избрана тема от изучавания материал; - самостоятелно разработване на задачи по избор; - самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Текущия контрол предвижда провеждането на тест в края на изучаването на учебната дисциплина. Окончателната оценка по учебната дисциплина “Културно профилиране на туристически дестинации” се формира в края на обучението като се оценяват отговорите на студентите по писмен въпрос върху една тема от конспекта, и се отчитат резултатите от текущия контрол

ДРЕВНИ КУЛТУРИ НА ИТАЛИЙСКИЯ ПОЛУОСТРОВ

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: гл. Ас. Д-р Димитрия Спасова, кат. Културология

Анотация

В курса от лекции се разглеждат митологията, изкуството, архитектурата и културното наследство на етруските, населявали през 1 хил. пр. Хр. територията на съвременните италиански области Умбрия и Тоскана. Те достигат своя разцвет през VII и VI век пр. Хр., като създават висока духовна и материална култура, която оказва голямо въздействие на последвалата я римска култура.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в проблематиката. Етруски митологични представи. Представи за задгробния живот. Религиозни, магически, гадателски обредни практики. Етруска царска власт. Етруският град. Етруското изкуство. Етруска гробнична архитектура.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс наред с класическото представяне на материала се онагледява със снимков материал, мултимедийни и видео материали. Самостоятелната подготовка включва: - изучаване на литературата по дисциплината; - подготовка за текущия контрол. - подготовка за изпита. Текущия контрол предвижда провеждането на тест в края на изучаването на учебната дисциплина. Окончателната оценка по учебната дисциплина “Българската обичайно-обредна система” се формира в края на обучението като се оценяват отговорите на студентите по писмен въпрос върху една тема от конспекта, и се отчитат резултатите от текущия контрол (т.е. самостоятелната работа).

ИСТОРИЯ НА ТУРИЗМА

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: гл. ас. д-р Любов Иванова, кат. Икономика

Анотация

Учебната дисциплина има за цел да запознае студентите с особеностите и етапите в развитието на вътрешния и международния туризъм, неговите научни и практически проблеми. Да се придобият, синтезират и надградят знания в областта на туризма. Да мотивира студентите да овладеят и обогатят знанията си чрез специализираната туристическа терминология, което ще им позволи да разширят професионалната си квалификация и дейност, осъзнавайки социалното значение и икономическата ефективност на туризма като стопански отрасъл и неговото многоаспектно влияние върху развитието на обществата.

Съдържание на учебната дисциплина:

Развитието на пазарната икономика и появата на редица нови туроператорски и турагентски фирми наложиха необходимостта от по – задълбочени познания относно миналото, настоящето и особеностите на туризма и неговото развитие, неговите елементи и познания за спецификата на туристическия продукт и неговия мениджмънт. Представената учебна програма по дисциплината дава възможности за широко приложение при подготовката на кадри в учебни заведения, обучаващи професионални или академични бакалаври по туризъм. Подходяща е и за участниците в обучението в различните форми за повишаване на квалификацията и следдипломното обучение по туризъм. Съдържанието засяга въпроси от теорията, свързана с историческото развитие и съвременното разпределение на туристическите потоци. Засягат се особеностите на туризма, видовете туризъм, факторите за неговото развитие, туристическите ресурси. Разглежда се и ролята на туризма в националната икономика като стопански отрасъл. Застъпени са бегло и другите аспекти на туризма, предвид обширната материя, засягаща развитието на туризма. организационни и технологични аспекти като важна подсистема на туристическото обслужване. Разработена е под формата на лекции, в които информацията и знанията са съобразени с изискванията на практическата дейност на екскурзовода.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции върху основните теми – продължителност 30 часа . Като следват технологията разработена и демонстрирана на лекциите, студентите се подготвят самостоятелно за контролна работа или тест. Самостоятелна работа, свързана с разработване на поставени задачи по избор от следните предложения. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове. В курса на обучение по дисциплината се включва: провеждане на входящ текущ

контрол на всяко семинарно занятие. Текущият контрол изгражда навици за системна работа.

ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУЦИИ В СФЕРАТА НА КУЛТУРАТА И ТУРИЗМА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Вид на изпита: текущ контрол

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектор: доц. Светлана Христова, кат. Културология

Анотация:

Чрез този курс студентите ще получат информация за съществуващите институции и организации в ЕС и в света, съдействащи за развитието на културния туризъм, ресурсите и технологиите за разработване на културни маршрути. Ще се запознаят с международните документи по въпроса за културните маршрути и тяхната категоризация, както и с европейските политики за устойчиво развитие в областта туризма, културното наследство и паметниците на културата; ще получат информация за съществуващите „Европейски маршрути за културен туризъм”, категоризирани от Съвета на Европа; ще се запознаят с виртуални маршрути на културния туризъм под формата на документални филми и презентации и ще имат възможност да разработят собствен алтернативен маршрут в предварително избрана област.

Съдържание на учебната дисциплина:

Културно-исторически предпоставки за възникването на туризма като организирана дейност; различия в американския и европейския подход към културния туризъм; особености на културния туризъм в Европейския съюз. Връзка между туризъм, образование, регионално развитие, трудова заетост, околна среда, нови технологии, транспорт и услуги. Институционално укрепване на туризма в Европа : план за действие за по-устойчив Европейски туризъм. Съветът на Европа и неговата роля за развитието на идеите за Европейски културни маршрути. Неправителствения сектор в подкрепа на културния туризъм: роля и задачи на Института за културни маршрути в Люксембург. Функции на културното наследство за развитието на туризма: потенциали и проблеми; европейско законодателство по въпросите за културата, културното наследство и опазването и експонирането на паметниците на културата. Управление на културния туризъм по местата с историческо значение. Международна харта за културния туризъм. КИН и културен туризъм. Културният туризъм в ЕС. Резолюция на Съвета на Европа (98)4 за културните маршрути. Културен туризъм и културно наследство в Европа като инструменти за създаване на Европейска идентичност: Европейски ден на наследството, Европейска културна столица, Знак за европейско наследство и др.

Технология на обучението и оценяване:

лекции върху основните теми – продължителност 30 часа. Извънаудиторна заетост (ИАЗ): анотация на текст; реферирание на текст; консултации; проучване по поставен въпрос. Изисквания за допускане до изпит: Регулярност на аудиторното присъствие (активност по време на лекциите и качество на участие по време на упражнения). Самостоятелна работа, свързана с разработване на една от следните задачи по избор: реферирание на литература, свързана с изучаваните теми; проект по избрана от

изучавания материал тема (дискутиране, предлагане на мотивирана теза и решения)Предвижда се защита на разработената тема с РР-презентация.

РЕГИОНАЛНА СПЕЦИФИКА И МУЗЕЙНА ЕКСПОЗИЦИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Вид на изпита: текущ контрол

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектор: д-р Малгожата Гребска, хонор. преподавател в кат. Културология

Анотация:

В дисциплината се предлага обширна информация относно музейните експозиции. Лекции обхващат теоретическата част относно експозиции: целите, типове и най-известни световни експозиции и тяхната история на изграждане. Практическата част засяга изграждане на експозиция и етапи през който задължително трябва да се премине, както и актуално действаща в Република България законова уредба относно изграждане и управление на експозиции. Специално внимание ще бъде обърнато на нови технологии прилагани при изграждане на съвременни експозиции за да станат атрактивни и достъпни за максимален брой посетители, както и съвременни средства за тяхната популяризация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Музейната експозиция: цел, типологизация на музейните експозиции. Експозиции в големите световни музеи; Етапи на изграждане на музейната експозиция. Документация на музейната експозиция. Нови технологии в музейните експозиции. Интерактивни подход в музейните експозиции. Бъдище на музейните експозиции. Популяризация на музейните експозиции. Публики на музейните експозиции.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции върху основните теми – продължителност 30 часа . Методи и средства на преподаване 1. Лекции; 2. Обсъждане на въпроси, водено от преподавателя; 3. Дебатиране (неофициални) по текущи въпроси от студенти. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

ДРЕВНОТРАКИЙСКО НАСЛЕДСТВО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Вид на изпита: текущ контрол

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектор: Проф. д.н.к. Васил Марков, кат. Културология

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел: да въведе студентите в основните характеристики, особеностите и проблемите, свързани с древнотракийското наследство в българската народна култура. да стимулира творческото им мислене; да подготви студентите за самостоятелно разработване на реферат по определен научен проблем;

Съдържание на учебната дисциплина:

В дисциплината се предлага обзор върху теоретичните проблеми, източниците и историята на проучванията. Предлага се обучение върху интердисциплинарните методи за теренно изследване и кабинетен анализ. Обучението е съсредоточено върху древното тракийско наследство в българските народни легенди и обреди, както и върху древнотракийските свети места, свързани с тях. Акцентирано е върху символиката, функциите и генеалогията на мотивите: Произход, движение във времето и пространството, на процесите на включването и адаптирането на отделни митологични представи в българската народна култура.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали, графични карти и схеми, планове на древни архитектурни паметници, реконструкции на паметници на културата, репродукции на древни художествени паметници. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в науката. Самостоятелната подготовка предвижда: изучаване на литературата по дисциплината; самостоятелно разработване на задачи по избор; самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Студентите правят един тест през семестъра и една курсова работа. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставените задачи.

КОРПОРАТИВНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Татяна Шопова, кат. Културология,

Анотация:

Дисциплината отговаря на теоретичната и практическа необходимост от изучаването на културата на организацията и свързаните с нея комуникационни процеси и взаимоотношения, способстващи за укрепване на корпоративната култура. В лекционния курс се изясняват особеностите на комуникационните процеси в организацията и усилията на участниците в тях за повишаване на нейната ефективност. Последователно се обръща внимание на въпросите за характера, видовете и методите на

организационната комуникация; за понятието, функциите, основните свойства и елементи на корпоративната култура; за типологията на корпоративната култура; за комуникационните взаимоотношения в организацията, изграждащи и укрепващи нейната култура. Студентите трябва да бъдат въведени в принципите, особеностите и трудностите, свързани с изграждането и укрепването на корпоративната култура в съвременното общество, както и с възможностите за постигане на комуникационно единство в организацията.

Съдържание на учебната дисциплина:

Организационна комуникация; Понятие и същност на корпоративната култура; Функции на корпоративната култура; Основни характеристики на корпоративната култура; Типология на корпоративните култури; Ролята на основателите и ръководителите на организацията за формиране и укрепване на корпоративната култура; Работа със сътрудниците на организацията и техните комуникационни взаимоотношения; Комуникационните технологии в помощ на корпоративната култура.

Технология на обучението и оценяване:

Като помощни средства за преподаване се предлагат: 1/Библиография (приложена към настоящата учебна програма) 2/ Мултимедийни и видео-материали. Като следват технологията, разработена и демонстрирана на лекциите, студентите се подготвят самостоятелно за контролна работа. Предвидени са две контролни работи през семестъра. Студентите правят творчески анализи по избрана тема от изучавания материал; разработват самостоятелно реферати, есета и др., защитават курсов проект и др. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

ЗАСТРАХОВАНЕ В ТУРИСТИЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор:

Анотация

Курсът “Застраховане в туристическата дейност” е избираем за студентите от специалностите “Култура и културен туризъм”. Целта е бъдещите икономисти да се запознаят със съдържанието и значението на застрахователните отношения като специфичен вид икономически отношения, с дейността, чрез която тези отношения се осъществяват, както и с въздействието на държавата върху укрепването и развитието им. С разглежданите видове застраховки се дава възможност на бъдещите финансисти и счетоводители да бъдат ориентирани и запознати с основните проблеми на застраховките, като се акцентира върху техните съществени, непроменящи се във времето особености. Това ще им бъде нужно независимо от коя страна на застрахователния договор ще работят завършилите обучението – като експерти в застрахователно дружество или като експерти на негови клиенти.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, функции и значение на застраховането. Животозастраховане. Застраховка срещу “Злополука” и застраховка “Медицински разноски”. Застраховане на сгради и имущество. Застраховка “Пожар и природни бедствия” и застраховка “Щети на имущество”. Селскостопанско застраховане. Застраховка “Каско” на МПС, на плавателни съдове и летателни апарати. Застраховане на товари по време на превоз при международни сделки (“КАРГО” застраховане). Застраховане на отговорности. Застраховка на професионални отговорности. Застраховка на банкови рискове. Застраховка “банков кредит”, застраховка “експертен кредит”, застраховка “стоков кредит”. Основни характеристики. Застраховка на финансови рискове и лизинг. Доходи и разходи на застрахователните компании. Маркетинг и маркетингови стратегии в застраховането.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознавани с преподавания материал. За да осигури качествено обучение на студентите дисциплината съчетава гъвкаво различни методи и форми на обучение: лекции по възлови теми, семинарни упражнения и самостоятелна работа под формата на курсов проект. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на тестове и обсъждане на казуси и писмен изпит за проверка на знанията. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТУРИСТИЧЕСКИ ПАЗАРИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Вид на изпита: текущ контрол

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектор: Доц. д-р Илия Димов

Анотация:

Дисциплината „Туристически пазари” е предназначена за студентите от II-ти курс, спец. “Туризм” като специализирана информация за туристическите пазари. Целта е студентите: (i) да придобият теоретически знания и практическа информация за същността, структурата и видовете туристически пазари; (ii) да познават особеностите на търсенето и предлагането на туристическите пазари; (iii) да могат да анализират даден туристически пазар по отношение на обема на търсенето и предлагането; (iv) да осмислят особеностите на основните и потенциалните за България емитивни и рецептивни туристически пазари в Европа, Близкия Изток, Северна Америка, Централна Азия и Далечния Изток; (v) да овладеят съществени управленски и маркетингови техники за оказване на въздействие върху туристическите пазари. Целите и задачите е студентите да придобият базови знания и практически умения по преподавания материал и най-вече

видовете туристически пазари и възможностите за проникване и успешна реализация на даден пазар.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на туристическия пазар. Структура на туристическите пазари. Видове конкуренция. Структура на туристическите пазари – видове пазарни дефекти (монопол, олигопол, монополистична конкуренция и пр.). Видове туристически пазари (рецептивни, емитивни, по отношение на различните видове туризъм и пр.). Изчисляване на потенциални и реален обема на туристическото търсене и предлагане (дефиниране и изчисляване на наличния (разполагаем) пазар, пенетрирания пазар и потенциалния пазар). Ценови и неценови детерминанти на търсенето и предлагането на пазара. Пазарни тенденции и ръст на развитие. Прогнозиране развитието на даден пазар. Роля на държавата и европейските институции за регулиране на туристическите пазари. Роля на ГАТС, СОТ към ООН и ССПТ за регулиране на туристическите пазари. Проблемът за осигуряване на автентичност и разбирането на „другия“ като основна неценова детерминанта на туристическите пазари. Осигуряване устойчиво развитие на туристическите пазари. Техники за оказване на въздействие върху туристическите пазари.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. Според съдържанието на лекционния материал, лекциите се илюстрират с табличен и графически материал, представени в специално изготвени за всяка лекция (тема) пауърпоинт презентации посредством мултимедиен проектор. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия и при осъществяване на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания, курсов проект (реферат) и проведена контролна работа.

БАЛКАНСКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТРОВЕ ПРЕЗ СРЕДНОВЕКОНИЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Вид на изпита: текущ контрол

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Григор Григоров, кат. Културология

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел: да въведе студентите в научното поле, свързано с дълбокото и цялостно изследване на балканските култури, да подготви студентите за осъзнаване на балканските култури като високо постижение в развоя на културната история на Европа, както и да формира критична оценка към досегашния обществен образ на Балканите, да подготви студентите за самостоятелно разработване на анализи и проекти, свързани с широката проблематика на Балканските култури и адекватното им представяне в туризма.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина обобщава развойните процеси в културата на балканските народи в тяхната взаимозависимост и в обхвата на цивилизационните постижения, наследени от античната средиземноморска култура. Анализират се явленията на Балканите, в които се формират /прогресират или стагнират/ първоначално етно-културите, а впоследствие и националните култури на съвременните балкански народи. разкрива се спецификата на балканските култури и координацията им с културите на Изтока и Запада. По генотип /произход/ балканските култури са компонент на Източносредиземноморските култури. А по фенотип носят чертите на процесите в контактни културни зони. Разглеждат се балканските културни центрове, като генератори на културна менталност и обекти на познавателен, исторически и културен туризъм.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Темите на семинарните упражнения следват преподавания по време на лекции учебен материал. Целта е студентите да придобият умения да прилагат усвоените знания. Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал, работа с учебници и други литературни източници, самостоятелна подготовка за решаване на тестове, задачи, казуси, конспектиране, написване на реферати и научни съобщения.

МАРКЕТИНГОВИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В ТУРИЗМА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2ч.л.

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Вид на изпита: текущ контрол

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектор: Доц. д-р Илия Димов

Анотация:

Основните тематични направления на дисциплината “Маркетингови изследвания в туризма” очертават същността, видовете, обхвата и инструментариума на маркетинговите проучвания като управленски елемент на маркетинговия микс. Учебната дисциплина има за цел по-нататъшното задълбочаване, разширяване и конкретизиране на знанията, придобити от студентите в дисциплините, осигуряващи специализираща подготовка в областта на управлението.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, роля и задачи на маркетинговите проучвания, Процес на маркетинговите проучвания. Видове маркетингови проучвания и техните характеристики.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознавани с преподавания материал. За да осигури качествено обучение на студентите дисциплината съчетава гъвкаво различни методи и форми на обучение: лекции по възлови теми, семинарни упражнения и самостоятелна работа под формата на курсов проект. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на тестове и обсъждане на казуси и писмен изпит за

проверка на знанията. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИСТОРИЧЕСКА ДЕМОГРАФИЯ И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Проф. д.и.н. Щелиян Д. Щерионов

Анотация:

Историческата демография е научна дисциплина, която обезпечава познания върху миналото развитие на населението. Намираща се в буферната зона на два отрасъла от научното познание, залегнали и в конкретното ѝ наименование, тя е неделима част както от историческата, така и от демографската наука. При това тя интегрира всички исторически знания за развитието на населението, осъществявайки тяхното комплексно изследване. В настоящия курс въз основа на общите знания за общественото развитие се изгражда представа у обучаваните се за закономерностите и спецификата на демографското развитие на населението, обитаващо територията на страната през предходните исторически епохи – от праисторията до средата на 40-те години на XX век, като се акцентува върху тяхното въздействие върху културно-историческите процеси.

Съдържание на учебната дисциплина:

В дисциплината се предлага обзор на теоретичните проблеми, източниците и историята на проучванията. Създава се визия у обучаваните за характерните за тази дисциплина методи и тяхното прилагане в историко-демографския анализ. Обучението е съсредоточено върху изясняване на демографското състояние на българските земи през изминалите епохи и начина, по който неговата динамика се отразява върху културно-историческите промени, настъпили в това пространство.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът е изграден от лекции и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите. Самостоятелна работа, свързана с разработване на поставени задачи по избор от следните предложения. - изготвяне на библиографска справка; - подготовка за тестове и контролни проверки на знанията; - рефериране на литература, свързана с изучаваните теми (и рецензиране на реферираната статия, студия, част от монография); - писане на курсова работа. Оценяването на студентите става с текуща оценка. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТУРИСТИЧЕСКА АНИМАЦИЯ

ECTS кредити: 3,0

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Гл. ас. д-р Димитрия Спасова, катедра “Културология”

Анотация:

В официални документи и публикации на ЮНЕСКО културната анимация се разглежда като възможност за разнообразяване на участието на отделните индивиди в културната дейност. Твърди се, че чрез нея се стимулират процесите, които днес се разглеждат като пълноценно участие в социокултурния живот и адаптиране към промените. Нейното поле на действие и приложение е насочено към домовете на културата, читалища, културни центрове с етничен характер, младежките клубове, в национално-историческите и туристически обекти, в администрацията – в отделите по протокола, в пресцентровете и пр. Във Франция, на базата на социологическо изследване е установено, че преобладаващата част от културните аниматори имат повече от едно висше образование. 77 на сто от анкетиранияте имат и други професии извън сферата на културната анимация – хуманитарни науки, изкуствознание и пр.

Съдържание на учебната дисциплина:

Съвременни проблеми на културната анимация в процеса на демократизацията на културата; Културната анимация. Съдържание и съвременни измерения; Съвременната културна анимация - алтернативна форма за участие в културна дейност; Нови проявления на създаващата и поддържаща култура. Съвременни изисквания пред културната анимация. Функционални особености на културната анимация – подпомагане, информиране, организиране, насочване и ориентиране на отделните индивиди и групи в социокултурния живот за пълноценно участие в социокултурния живот и за адаптиране към промените. Съвременната организация и културната организация в частност. Модерните и традиционни културни вариации. Културни ценности и норми. Национална и национални култури; Културни потребности. Култивиране на културни потребности; Съвременни измерения на културното общуване. Стадии в процеса на културното общуване; Нови форми на културен дисонанс и консонанс. Четирите теории за общуването и на културното общуване; Съвременни психо-динамични и социо-културни модели на насочване и влияние. Съвременната динамика на културния живот. Предизвикателства пред културния аниматор

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на диалог, примери, представянето на най-нова литература – преводна и българска. Самостоятелната подготовка предвижда: подготовка за упражнения по всяка тема; подготовка за написване на различни курсови работи; разработване на реферат. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита в съотношение 4:6 условни части.

ИСТОРИЯ НА ТУРИЗМА И НА ПЪТУВАНИЯТА В ЕВРОПА XV – XX В.

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу+0пу

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: проф. Ангел Ангелов, д. на изк.

катедра “Културология”

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел: да стимулира историческото разбиране за формите на туризма, на други форми на пътуване и преместване в пространството, да обоснове необходимостта от изследване на социалните функции на отношението „туризъм – пътуване - преселение”, да се постигне разбиране за това как се формира Европа през XIX в. като география на културата, студентите да усъвършенстват умения си за осмисляне и критичен поглед към туристическите практики и към визуалните образи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът е с историческа ориентация и запознава студентите с възникването и развитието на туризма през XVIII в и XIX в. и отношението на това ново явление към изкуството. Курсът изследва отношението между археологическите разкопки през XVIII и XIX в. и въздействието им върху туризма. Проследява се промяната в туризма, която настъпва през различните десетилетия на XIX – социален състав на туристите, националности, технически съоръжения, инфраструктура, организация и география на туризма в Европа. Основно внимание се отделя на изобразителните жанрове, свързани с туризма и на това как образите създават въображаеми действителности, които въздействат върху туристическото въображение. Повече място в курса бива отделено на Италия, като основна цел на туристите и на художниците от Европа и Северна Америка от 1820-те до 1880-те. Изследва се социалната функция на отношението туризъм - изкуство.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се осъществява изцяло с мултимедия. Лекциите се подкрепят с множество визуални, текстови примери от културната история на туризма. Обсъждат се и актуални изследвания в представянето на културата на туризма. Целта е студентите да придобият умения да прилагат усвоените знания. На студентите се поставя задание, върху което трябва да подготвят писмена разработка. Целта е студентите да придобият практически умения за събиране, обработка и анализ на данни по конкретен практически въпрос и разработване на конкретни управленски решения на предприемаческата дейност. Курсовата работа предполага проучване на конкретен проблем

ИНТЕРНЕТ И КУЛТУРА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+2лу

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Татяна Шопова, кат. Културология

Анотация:

В дисциплината се дава знание за прехода към обществото на знанието, което се отличава с качествено нова структура, организация и обществени отношения. Става дума за отношения, основани на глобален достъп до знанието, образованието, комуникацията и културата. Представено е културологичното осмисляне на Интернет като феномен на съвременното информационно общество и културна среда. Интернет се разглежда от културологична гледна точка като първата интерактивна медиа, която придава нов облик (благодарение на дигитализацията), нови възможности за развитие на културата. Мрежата се представя не просто като едно от средствата за запазване и трансляция на културния опит, но също така и като средство за организация на културното съдържание, което внася съществено изменение в архитектурата на самата култура. В лекционният курс се разкриват основните методологически и общотероретични проблеми, свързани с развитието на Интернет в качеството на най-новата и бързопроменяща се информационна среда на съвременната култура. Разглеждат се някои важни въпроси, насочващи към измененията, които предизвикват новите комуникационни и информационни технологии в културата, изкуството и образованието на XXI век. Обект на внимание е и разглеждането на Интернет като средство за съхранение и трансляция на културно-историческия опит. Студентите се запознават с различни програми и инициативи на Европейския съюз за създаване на единно европейско културно пространство. Специално внимание е отделено на ролята на е-книги, е-библиотеки и е-музей за изграждане на активна творческа личност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обществото на знанието - източник на развитие; Европа във века на Интернет; Интернет революцията и предизвикателствата пред културата; Европейското културно наследство в цифровия 21 век; Е-музей; Образователната политика на обществото на знанието; Новите информационни и комуникационни технологии в образованието на 21 век; Е-книги и уеб издателства; Е-библиотеки в информационното общество; Нови комуникационни технологии и правата на човека; Медийна грамотност и безопасността в Интернет.

Технология на обучението и оценяване:

Като помощни средства за преподаване се предлагат: 1/Библиография (приложена към настоящата учебна програма) 2/ Мултимедийни и видео-материали. Като следват технологията, разработена и демонстрирана на лекциите, студентите се подготвят самостоятелно за контролна работа. Предвидени са две контролни работи през семестъра. Студентите правят творчески анализи по избрана тема от изучавания материал; разработват самостоятелно реферати, есета и др., защитават курсов проект и др. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи.

ТУРИЗЪМ И СВОБОДНО ВРЕМЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: курсова работа и устен

Изработване на емп. методики

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: д-р Димитрия Узунова, Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината „Туризм и свободно време” разглежда „туризма” в контекста на многообразието на туристическите продукти и услуги, предизвикателствата и перспективите, свързани с профилирането, социокултурните аспекти, характеризиращи търсенето в туризма, както и мотивите и потребностите, влияещи върху потребителските решения. Изучават се най-актуалните и съвременни тенденции свързани с практикуването на туризъм, възможностите за промяна в дизайна на предлагането, което да бъде ориентирано към изменените съвременни условия на туристическия пазар и стимулиране на търсенето. Акцентира се не само върху основните и допълнителни ресурси на туризма, но и върху ролята на изживяванията в цялостния процес на производство на туристически продукти, както и на въздействието им върху потребителската оценка и удовлетвореност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Класификация на видовете туризъм. Основни и допълнителни ресурси на туризма. Социокултурни аспекти на потребяването на туристическите продукти и услуги. Особенности на търсенето и предлагането в туризма. Съвременните предизвикателства в туризма - пазар на изживяванията. Същност и значение на туристическото профилиране.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провеждат, както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Самостоятелната подготовка предвижда:- изучаване на литературата по дисциплината;- изготвяне на есе по избрана тема от изучавания материал;- самостоятелно разработване на задачи по избор;- самостоятелно разработване и защита на курсов проект.

ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО

ECTS кредити: 3,0

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори:

Доц. д-р Людмила Иванова, катедра “Туризм”

Анотация:

Целта на учебната програма е придобиване на знания и умения свързани в областта на планиране, проектиране и реализация на ресторантьорския и хотелиерски продукт. Обучението по дисциплината включва придобиване на системни теоретически и практически знания по основни аспекти на хотелиерството и ресторантьорството, като част от туристическата индустрия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретико –методологически въпроси на туризма. Основни характеристики и особености на туризма. Развитие на туризма в България. Хотелиерска и ресторантьорска дейност - характеристика, функции, нормативна база. Ресторантьорство: обща характеристика, особености, перспективи. Съвременни тенденции в храненето.

Разработване на ресторантърски продукт-проектиране. Организация и реализация на кулинарното производство. Технология и организация на кулинарното производство. Форми и технология на обслужване в ресторантърството. Технология на обслужване на институционалното хранене: ученическо, болнично. Хотелиерство: същност, развитие, особености. Реализация на хотелиерския продукт. Франчайзинг. Хотелиерски и ресторантърски вериги. Технология на обслужването в ресторанта и хотела. Пазар на хотелиерския и ресторантърски продукт.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Обсъждат се теми и тенденции във връзка с приключенския туризъм, както и се анализират разработки на водещи автори и авторитетни международни издания от областта. Методи на преподаване: Лекции; работа в екипи и курсови работи. Дисциплината завършва с изпит. В дисциплината се дава приоритет на практическата и самостоятелна работа на студентите, която се предвижда да бъде индивидуална и по работни групи. Оценяват се знания, умения и компетентност при изработването на домашните задачи и курсовата работа.

ПРИКЛЮЧЕНСКИ ТУРИЗЪМ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: писмен и устен

Изработване на емп. методики

Семестър: V

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: доц. д-р Мария Станкова – катедра “Туризъм“

Анотация:

В дисциплината се предлага съвкупност от научна информация, специализирани проучвания и добри практики, обогатяващи знанията на студентите в областта на специализираните видове туризъм. Акцентът се поставя върху приключенския туризъм като атрактивна форма на прекарване на свободното време, но и като възможност за бягство от еднообразието на ежедневието. В тази връзка се изучават формите на проявление от областта.

Съдържание на учебната дисциплина: Специфики и проявления на приключенския туризъм. Проблеми при проучването на потребителските нагласи във връзка с приключенския туризъм. Възможности за практикуване на приключенски туризъм по суша. Възможности за практикуване на приключенски туризъм по вода. Възможности за практикуване на приключенски туризъм във въздуха. Оборудване и екипировка за нуждите на туристите при приключенския туризъм. Маркировката при приключенския туризъм. Тенденции при осигуряване здравето и живота на туристите при практикуване на приключенски туризъм. Дестинации за приключенски туризъм в Европа. Дестинации за приключенски туризъм в Америка. Дестинации за приключенски туризъм в Азия и Тихоокеанския регион. Дестинации за приключенски туризъм в Африка. Дестинации за приключенски туризъм в Близкия изток.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс и упражненията се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Обсъждат се теми и тенденции във връзка с приключенския туризъм, както и се анализират разработки на водещи автори и авторитетни международни издания от областта. В дисциплината се дава приоритет на практическата и самостоятелна работа на студентите, която се предвижда да бъде индивидуална и по работни групи. Оценяват се знания, умения и компетентност при изработването както на практическите упражнения, така и на домашните работи и курсовата работа. Предвижда се входящ текущ контрол на всяко занятие. Целта на текущият контрол е да се изгражда отговорност по отношение на задължението за предварителна подготовка, системност при усвояване на знанията, формиране на приложно мислене, умения за работа с информационни продукти и умение за работа в екип.

ФИНАНСИРАНЕ И КРЕДИТИРАНЕ НА ТУРИЗМА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията: тест

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: доц.д-р Десислава Стоилова

Анотация:

Дисциплината “Финансиране и кредитиране в туризъм” има за задача да представи на студентите основни знания в областта на финансирането на туристическите фирми, проблемите на финансовата и данъчната им политика, управлението на собствения капитал и активите на фирмата, както и ефективността на инвестиционните решения. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданите теми. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи целят затвърдяване на получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият знания и умения по преподавания материал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Пари. Публични (фискални) финанси; Консолидиран държавен бюджет. Бюджетен цикъл; Данъци. Данъчна система и политика; Преки имуществени и преки доходни данъци; Косвени данъци. Данък върху добавената стойност; Акцизи. Мита и митническа политика; Неданъчни и данъкоподобни приходи в държавния бюджет. Социално осигуряване; Бюджетен дефицит и неговото финансиране. Държавни разходи; Капитал на предприятието; Финансови резултати от дейността на фирмата. Годишни финансови отчети; Възпроизводство на капитала на фирмата; Инвестиране. Статични методи за оценка ефективността на инвестицията; Динамични методи за оценка ефективността на инвестицията.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите се провеждат по класическия начин, като студентите се запознават последователно с преподавания материал. Всяка лекция започва с кратко въведение и с обвързване с предходния материал. По време на лекциите се задават въпроси, свързани

с предходния материал и с въпроси, въвеждащи към новия материал. Предвид спецификата на учебния курс и за постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвиждат следните форми за самостоятелна работа: устна защита на всеки казус, разрешен от студентите в края на практическите упражнения; домашни работи; реферат, който се разработва в екип от 3-4 студента; тестове за проверка на знанията и уменията, придобити от лекционния курс и упражненията. Тестовите се провеждат както на хартиен, така и на електронен носител. Дисциплината завършва с изпит. В дисциплината се дава приоритет на практическата и самостоятелна работа на студентите, която се предвижда да бъде индивидуална и по работни групи. Оценяват се знания, умения и компетентност при изработването както на практическите упражнения така и на домашните работи, компютърните тестове и курсовата работа.

ПАМЕТНИЦИ НА КУЛТУРАТА В ИТАЛИЯ – XIII-XXI век

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията: тест

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д.н. Ангел Ангелов, кат. Културология

Анотация

Да представи историята, реконструкциите и съвременното състояние на основни паметници на културата в Италия, които са от интерес за културния туризъм. В лекционния курс се прави характеристика на историческата ситуация, в която възниква идеята за паметника, осъществяването му, промените, на които е подложен във времето и сегашното му състояние. Паметниците биват анализирани детайлно като комплексни художествени произведения, включващи архитектура, живопис, скулптура.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение: кога се появява идеята за паметници на културата и какви социални функции изпълнява тази идея. Възникване на туризма в Италия; Флоренция – исторически развой на града. Центърът на града: piazza della Signoria; palazzo della Signoria;. Галерията и дворецът degli Uffizi. Коридорът на Вазари. Площадът и катедралата “Santa Maria del Fiore”. Баптистерият. Базиликата “Сан Лоренцо”. Капелите на Медичите. Библиотека Лауренциана; Църквата “Орсанмикеле”. Дворецът “Медичи – Рикарди”. Църквата и манастирът “Св. Марко”. Беато Анджелико. Дворецът “Пити” Галерия „Палатина”. Паркът “Боболи”. Галерията на модерното изкуство и музеят на порцелана. Църквите “Санто Спирито” и “Санта Мария дел Кармине”. Църквата “Санта Кроче” и капела “Папи”. Църквата и площадът “Свети Петър” в Рим. Катедралата „Монреале“, Палермо.

Технология на обучението и оценяване:

Аудиторна заетост: лекции върху основните теми – продължителност 30 часа; Извънаудиторна заетост: изготвяне на есе по избрана тема от изучавания материал; самостоятелна репрезентация; самостоятелно разработване и защита на курсов проект; рефериране на статии и книги. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол, от междинния изпит и оценката от изпита в съотношение 2 : 3 условни части.

ТЕХНОЛОГИЯ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЕКСКУРЗОВОДСКАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията: тест

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: гл. ас. д-р Любов Иванова, кат. Икономика

Анотация

Представената учебна програма по дисциплината дава възможности за широко приложение при подготовката на кадри в учебни заведения, обучаващи професионални или академични бакалаври по туризъм. Подходяща е и за участниците в обучението в различните форми за повишаване на квалификацията и следдипломното обучение по туризъм. Съдържанието засяга въпроси от теорията и методиката на екскурзоводството, неговите организационни и технологични аспекти като важна подсистема на туристическото обслужване. Разработена е под формата на лекции, в които информацията и знанията са съобразени с изискванията на практическата дейност на екскурзовода. Учебната дисциплина има за цел: Да запознае студентите с особеностите на професията Екскурзовод и на допълнителните дейности в туризма и по – специално с характеристиките на екскурзоводското обслужване и с всички елементи за формиране, предлагане и реализация на комплексна туристическа услуга, каквато е екскурзоводското обслужване; Да се придобият, синтезират и надградят знания в областта на обслужването на домашни и международни туристи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Произход и исторически преглед на развитието на туризма – определения. Вътрешен и международен туризъм; Основни и съпътстващи дейности в туризма. Технология на екскурзоводското обслужване;. История и развитие на екскурзоводската дейност; Съдържание на технологичния процес при екскурзоводското обслужване; Мястото и ролята на екскурзовода в туристическото обслужване; Характеристика и профил на екскурзоводската професия; Личностни и професионални качества на екскурзовода; Видове екскурзоводи. Понятието екскурзия. Права и задължения на екскурзоводите. Технология на екскурзоводското обслужване при А/туристически групи, В/ индивидуални туристи. Технология на екскурзоводското обслужване в зависимост от превозното средство – въздушен транспорт, автотранспорт, жп транспорт, воден транспорт. Методика на екскурзоводското обслужване. Специфични методи за представяне на туристическа информация. Туристически маршрут. Същност. Технология на туристическия маршрут. Примерни програми. Вътрешни и международни туристически маршрути.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции върху основните теми – продължителност 30 часа. Като следват технологията разработена и демонстрирана на лекциите, студентите се подготвят самостоятелно за контролна работа или тест. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СЪВРЕМЕННА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията: тест

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: проф. д.н. Васил Марков, катедра Културология

Анотация

В дисциплината се предлага анализ на съвременното състояние на българското културно наследство. Изучават се възможностите, формите и добрите практики за успешното вписване на културното наследство в съвременния културен живот. Специално място е отделено на формите на културна анимация, както и на мястото на новите електронни технологии използвани за популяризиране и културно анимиране на културното наследство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в проблематиката. Съременно състояние на българското културно наследство. Проблеми и добри практики. Проблеми на проучването на културно-историческите паметници. Проблеми на социализирането на паметниците на културно-историческото наследство. Добри практики. Възможности за културна анимация на паметниците на културното наследство. Добри практики. Възможности на съвременните технологии за социализиране и културно анимиране на културното наследство

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс и упражненията се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Обсъждат се и актуални въпроси от народното изкуство, повдигнати и дискутирани в етнографската изкуствоведската науки. Самостоятелната подготовка предвижда: - изучаване на литературата по дисциплината;

- изготвяне на есе по избрана тема от изучавания материал; - самостоятелно разработване на задачи по избор; - самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Окончателната оценка по учебната дисциплина "Съременно интерпретиране на културното наследство" се формира в края на обучението като се оценяват отговорите на студентите по писмен въпрос върху една темa от конспекта, и се отчитат резултатите от текущия контрол

ПСИХОЛОГИЯ НА КУЛТУРАТА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията: тест

Вид на изпита: писмен и устен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология, Факултет по изкуствата

Лектор: Доц.д-р Мария Вълкова, гост-преподавател

Анотация:

Учебната дисциплина "Психология на културата" се занимава с проблеми, намиращи се в пресечната точка между психологията и културата: влияние на психичните и социално-психологически процеси върху характера, проявленията и развитието на културата на

индивидуално и общностно ниво, както и с влиянието на културата върху протичането на базови психични и социално-психологически процеси.

Съдържание на учебната дисциплина:

Психологически и социално-психологически фактори и агенти на влияние в културното изграждане на личността. Аз-концепция и културно развитие; влияние на групата; конформизъм; културни нагласи; културни ценности и интереси, мотивация. Концепции за творчеството; психология на изкуството. Основни теоретични и практико-приложни аспекти на психологията на културата в сферата на всекидневния живот на хората: сферата на човешкото общуване, на деловата култура в моно- и мултикултурна среда, джендър - проблеми, психология на художествената култура – художествено възприемане, ефект, вкус, интереси и пр., мотивация за развитие в съвременната културна среда, психологически аспекти на възникването и поддържането на предразсъдъците.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът включва 45 часа лекции и ч 15 часа упражнения. Използват се съвременни методи на преподаване, обсъждане, дискусии, прилагане на теоретични постановки за интерпретация на житейски казуси и пр. Текущото оценяване е на базата на участие в лекциите и упражненията; представяне на научни текстове - анотация, реферат, анализ на културен феномен от позициите на психологията; тест.

РЕКЛАМА В ТУРИЗМА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектор: гл. ас. д-р Радостина Михайлова, катедра “Връзки с обществеността”

Анотация

Курсът е насочен към изучаване на основите на рекламната комуникация, нейните елементи и закономерни взаимовлияния, както и разновидностите на рекламата според медийния канал, по който се транслира. В лекционния курс се разглеждат особеностите на рекламата в печатните медии, традиционните електронни медии – радиото и телевизията, както и присъствието и в хипертекстовото пространство на Интернет. Акцентът е поставен върху спецификата на българския рекламен модел, белязан от принадлежността към Балканския културен ареал, като се коментират и последиците на евроинтеграцията и глобализма в областта на пазарните отношения и рекламните практики. В този дух се анализират промените в различни кодове на езиковите и визуалните рекламни послания. Анализират се социокултурните последици от рекламната комуникация за отделния потребител.

Съдържание на учебната дисциплина:

Особености на рекламната комуникационна система. Реклама – пропаганда – ПР. Видове реклами. Рекламните институции. Планиране на рекламното финансиране. Знаци и символи в рекламата. Брендинг, брeндмениджмънт. Рекламни агенции. Канали на рекламната кампания. Език и рекламен дискурс. Рекламните цветове и екрани в печата. Копирайтърът . Източници на информация за текстовете на печатната реклама. Рекламните печатни издания. Радиорекламата. Телевизионната реклама. Закони за

конструиране на рекламен телевизионен спот. Промоушън в традиционните електронни медии. Визуални наративи в нет-а. Текст и графика в интернет рекламата.

Технология на обучението и оценяване:

В рамките на лекционния курс се използват теоретични статии, реклами и рекламни материали, размножени за ползване от студентите. Обсъждат се и актуални въпроси, свързани с българската национална идентичност по отношение на рекламата, които се дискутират в публичното пространство. В края на курса се предава проект за собствена печатна, радио и телевизионна реклама, т.е. проект за рекламна кампания за избрана потребителска група с придружаваща я технологична карта, в която е описана характеристиката на потребителската група; характеристиката на това, което се рекламира; използваните рекламни апели и причината за техния избор; избраната рекламна стратегия с обосновка; използваните рекламни аргументи и причините за тяхната употреба.

СЧЕТОВОДСТВО

ECTS кредити: 3,0

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектори: Доц.д-р Минко Велков, катедра “Финанси и отчетност”

Анотация:

Разглеждат се научно-теоретичните основи на счетоводството: същност, способности, средства, както и организацията на счетоводството в качеството му на информационна и контролна система. Изясняват се нормативната уредба на счетоводната отчетност, Закон за счетоводството, МСС, НСС, сметкоплан. Целта е да се осигури научна и практико-приложна подготовка на студентите в тази важна област на научно знание, в качеството и на фундамент на счетоводството. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият знания и умения по преподавания материал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Счетоводството като информационна и контролна система..Стопанските средства на предприятието като обект на счетоводството в качеството му на информационна и контролна система. Източници на стопански средства на предприятието като обект на счетоводството.Стопанските процеси в предприятието като обект на счетоводството. Способ на балансовото обобщаване. Двустранно записване в счетоводството. Връзка и зависимости между счетоводния баланс и системата на счетоводните сметки в процеса на счетоводното отчитане на дейността на предприятието. Способ на документирането. Инвентаризацията, като способ на счетоводството. Оценка на активите и пасивите. Калкулирането, като способ за стойностна оценка на отчитаните обекти. Текущо счетоводно отчитане. Видове и оценка на активите и пасивите по Закона за счетоводството и тяхната приложимост в счетоводната практика. Принципи на счетоводното отчитане на разходите. Принципи на счетоводното отчитане разходите за труд и осигуровки. Принципи на счетоводното отчитане на капитала, резервите и финансовите резултати.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознавани с преподавания материал. Извънаудиторната заетост се състои в посещения на библиотеки, черпене на информация от Интернет; изготвяне на писмени разработки, подготовка за тестове за проверка на знанията с цел текущ контрол, системна подготовка по зададените теми за предстоящите семинарни занятия. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА

ECTS кредити: 3,0

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектори:

доц. д-р Мария Станкова – “Туризм“

Анотация:

Учебната дисциплина “Устойчиво управление на туризма” е ориентирана към изясняване спецификата на устойчивото развитие. Тя цели преди всичко да запознае студентите с еволюционния процес на формиране на концепцията за устойчиво развитие и адаптирането ѝ за нуждите на управлението в туризма. Специално внимание се отделя на глобалния подход към проблематиката. На базата на дефиницията за устойчивостта като процес, способстващ реалното увеличаване на благосъстоянието при наличие на условия за непрекъснато продължаване на развитието при увеличаване на неговата интензивност на вниманието на студентите се представят различни управленски практики за устойчиво туристическо развитие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Теоретични основи и концепции. Устойчиво производство и предлагане. Устойчиво потребление. Индивидуализиране на потреблението в туризма. „Зелени” работни места и предприятия. Застояване и урбанизиране на околната среда . Устойчиви туристически практики. Правно регламентиране на опазването на околната среда. Обучителни практики за устойчиво туристическо управление.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс и упражненията се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Обсъждат се и актуални въпроси от областта на устойчивото управление на туризма. Самостоятелната подготовка предвижда: - изучаване на литературата по дисциплината; - изготвяне на проект по избрана тема от изучавания материал; - самостоятелно разработване на задачи по избор; - самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Дисциплината завършва с изпит. В дисциплината се дава приоритет на практическата и самостоятелна работа на студентите, която се предвижда да бъде индивидуална и по работни групи. Оценяват се знания, умения и компетентност при изработването както на практическите упражнения, така и

на домашните работи и курсовата работа. Предвижда се входящ текущ контрол на всяко занятие.

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО В СФЕРАТА НА КУЛТУРАТА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч. лек

Форма за проверка на знанията: текущ контрол

Вид на изпита: писмен изпит

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектори:

Проф.д-р Рая Мадгерова, катедра Мениджмънт и маркетинг

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел да разкрие същността, съдържанието, управлението и организацията на предприемаческия бизнес в пазарната икономика. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания по теоретичните и практически проблеми на предприемачеството и да се запознаят с основните подходи за реализация в съвременния свят

Съдържание на учебната дисциплина:

Запознаване с развитието на икономическата теория за предприемачеството, неговата същност и характерни черти. Получаване на знания и формиране на умения за управление и организация на предприемаческия бизнес.

Технология на обучението и оценяване:

.Устна дискусия в изразяване на собствени аргументирани становища, касаещи третираната тема в семинарните занятия

- Устно представяне и защита на тезите, заложи в зададената писмена разработка
- Проверка на усвоените знания чрез решаване на тестови контролни, проверки върху преподадения материал
- Умения за представяне и успешно защитаване на собствени идеи
- Използване на творчески подход при решаване на казусите.

Оценката се сформира като се взема участие в дискусии, разработка на курсова работа, текущ контрол и решаване на казуси

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ТУРИЗМА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектор: доц. д-р Иван Тренчев, Природо-математически факултет

Анотация

Съдържанието на дисциплината е съобразено с подготовката на специалисти, които ще работят в условията на пазарната икономика. Реализацията на информационните системи е в нова работна среда снабдена с персонални компютри, които работят автономно или в мрежа. Целта на дисциплината е придобиване на знания, теоретично осмислени и свързани непосредствено с практиката. Студентите трябва да се запознаят с фундаменталните постановки при изграждане на информационните системи във фирмите и обслужващия ги банков сектор на националната икономика.

Съдържание на учебната дисциплина:

Информационни системи. Информационни системи базирани на компютърни технологии . Съвременни информационни системи в банковата сфера.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознавани с преподавания материал. Информационното и ресурсното осигуряване на занятията се свежда до използване на мултимедия за визуализация на конкретни процеси, модели, схеми, диаграми и таблици, които ще подлежат на обсъждане. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

БЪЛГАРСКАТА ОБИЧАЙНО-ОБРЕДНА СИСТЕМА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: гл. ас. д-р Димитрия Спасова, катедра Културология

Анотация

Избираемата дисциплина „Българската обичайно-обредна система” цели да запознае студентите с особеностите на обредността в българската народна култура. Акцентира се върху най-значимите празници от зимния, пролетния и летен календарен цикъл и съпътстващите ги обеди. Обръща се внимание на символиката на разглежданите празници, обичаи и обреди, обредните лица, действия които извършват и смисъла, който влагат.

Съдържание на учебната дисциплина:

Наследство и приемственост. Компоненти на ритуала; Календарни празници и обичаи на българите; Празници, обичаи и обреди от зимния календарен цикъл. Празници, обичаи и обреди от пролетен календарен цикъл. Празници, обичаи и обреди от летния календарен цикъл. Трудови празници, обичаи и обреди. Обичаи и обреди, свързани с раждането и отглеждането на дете; Обичаи и обреди на преход към социална зрялост. Сватбени обичаи и обреди;. Обреди и обичаи в традиционното българско семейство. Магически и лечебни обреди. Обреди за осигуряване на валежи и плодородие. Рационални и ирационални лечебни практики.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс наред с класическото представяне на материала се онагледява със снимков материал, мултимедийни и видео материали. Самостоятелната подготовка включва: - изготвяне на 3 реферата на статии или книги върху тема от изучавания материал;- описание и презентация на ритуал по избор- самостоятелно разработване и защита на курсов проект; - подготовка за текущия контрол - подготовка за изпита. Окончателната оценка по учебната дисциплина “Българската обичайно-обредна система” се формира в края на обучението като се оценяват отговорите на студентите по писмен въпрос върху една тема от конспекта, и се отчитат резултатите от текущия контрол (т.е. самостоятелната работа) в съотношение 6:4 условни части.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА МИТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: Проф. д.н.к. Васил Марков –катедра “Културология”

Анотация

В дисциплината се предлага цялостен обзор на Българска народна митология. Изучава се формирането и от етническите традиции на траки, славяни и прабългари, развитието и през Средновековието и Възраждането. Специално внимание е отделено на българската народна демонология, а сред нея на митологичните образи на змея и змията от българската народна култура. Акцентирано е върху символиката и генеалогията на митологичните образи и представи, на произхода и на движението им във времето и пространството. Важно място е отделено и на историята и състоянието на проучванията на българската народна митология.

Съдържание на учебната дисциплина:

Историографски проблеми на българската народна митология. Български народен мироглед. Космосът в българските народни вярвания. Вярвания за демонологични същества от българската народна митология. Езическо наследство в народния култ към християнските светци. Образът на слънцето от българската народна митология. Образът на змията от българската народна митология. Образът на змея от българската народна митология. Образът на самодивата от българската народна митология. Образът на космическото дърво от българската народна митология.

Технология на обучението и оценяване:

Лекции върху основните теми – продължителност 30 часа. Методи и средства на преподаване: 1. Лекции; 2. Обсъждане на въпроси, водено от преподавателя; 3. Дебатиране (неофициални) по текущи въпроси от студенти. Самостоятелна работа, свързана с разработване на поставени задачи по избор от следните предложения - изготвяне на библиографска справка; - подготовка за тестове и контролни проверки на знанията; - рефериране на литература, свързана с изучаваните теми (и рецензиране на реферираната статия, студия, част от монография); - писане на курсова работа. Дисциплината завършва с текуща оценка. Приоритет в обучението има практическата и

самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ТРАДИЦИОННИ БЪЛГАРСКИ ЗАНАЯТИ И ИЗКУСТВА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: Проф. д.н.к. Васил Марков –катедра “Културология”

Анотация

В дисциплината се предлага цялостен обзор на българските народни занаяти и изкуства. Изучава се формирането им от етническите традиции на траки, славяни и прабългари, развитието му през Средновековието и Възраждането. Специално внимание е отделено на народната естетика, както и на Изтокът и Западът като културни влияния. Акцентирано е върху символиката на мотивите в българското народно изкуство: Произход, движение във времето и пространството, на процесите на включването и адаптирането на отделни символи. Важно място е отделено и на вътрешните връзки между отделните видове изкуства и особено на взаимните влияния между фолклор и българско народно изобразително изкуство през Възраждането.

Съдържание на учебната дисциплина

Праисторически, антични и средновековни наслоения в българските традиционни занаяти и изкуства. Пластика върху обредните хлябове. Каменна пластика. Художествена дърворезба. Народна керамика. Художествена обработка на желязо и мед. Българско народно златарство. Художествени тъкани. Български народни носии и шевици. Българската народна архитектура като изкуство.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс и упражненията се провеждат както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Обсъждат се и актуални въпроси от народното изкуство, повдигнати и дискутирани в етнографската изкуствоведската науки. Самостоятелната подготовка предвижда: - изучаване на литературата по дисциплината; - изготвяне на есе по избрана тема от изучавания материал; - самостоятелно изработване на задачи по избор; - самостоятелно разработване и защита на курсов проект;

КУЛТУРЕН МЕНИДЖМЪНТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 лек

Форма за проверка на знанията: текуща оценка+ изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: Доц. д-р Татяна Стоичкова, кат. Културология

Анотация:

Лекционният курс е насочен към разкриване същността и развитието на културния мениджмънт. Учебният материал е структуриран, както следва: 1) въведение; 2) формиране на стратегии в културното поле; организационни структури и лидерство, 3) менажиране на ресурси.. Целта е студентите да получат задълбочени знания по теоретичните и практическите проблеми на културния мениджмънт и да се запознаят с основните подходи на неговото прилагане в съвременните условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни стратегически и организационни решения за реализация на културна дейност. Новаторството в културния мениджмънт – същност и значение. Анализ и оценка на ресурсите - фактори на културното производство, разпространение и възприемане. Лидерство – видове, съдържание и сфери на приложение. Културно предприемачество. Основните измерения в развитието на културния маркетинг в съвременния свят. Променящият се характер на културните организации (музеи, библиотеки, читалища, галерии и т.н.) и прилагане на съвременни техники за управление. Ориентация към услуги; знания за мотиви, интереси и потребности на разнообразните публики, динамиката и комплексността на заобикалящата среда.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение, като се осигурява необходимата връзка между темите. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях, за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които да въвеждат в новия материал. Информационното и ресурсното осигуряване на семинарните занятия се свежда до използване на мултимедия за визуализация на конкретни учебни съдържания, модели, схеми, диаграми и таблици, които ще подлежат на обсъждане в семинарните занятия. В семестъра в рамките на семинарните занятия се правят две контролни проверки. За да осигури качествено обучение на студентите дисциплината “КУЛТУРЕН МЕНИДЖМЪНТ“ съчетава интерактивни и традиционни методи и форми на обучение: лекции по основните теми и самостоятелна работа под формата на курсова работа или пауер поинт презентации. Формите на контрол също са съобразени с естеството на дисциплината – провеждането на текущи оценки, работа в групи по време на семинарните занятия и писмен изпит за проверка на знанията.

ХРИСТИЯНСКО ИЗКУСТВО В БЪЛГАРСКИТЕ ЗЕМИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 лек.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка+ изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VII

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуствата

Лектори: д-р Жана Пенчева-Маркова, хонор- преподав. в кат. Културология

Анотация:

Учебната дисциплина има за цел: да предложи цялостен обзор на християнското изкуство в българските земи. Изучава се формирането му на базата на запазената антична традиция. Проследява се влиянието на Византия чрез църковния канон, запазените паметници и школи. Акцентира се на самобитността на българското православно изкуство през Средновековието и Възраждането. Специално внимание е отделено на християнската естетика, предвид специалността в която се преподава, както и на Русия и католическия Запад като културни влияния. Акцентирано е върху символиката на мотивите в християнското изкуство: Произход, движение във времето и пространството, на процесите на включването и адаптирането на отделни символи. Специално място е отделено на научно-практическото обучение на студентите в реална практическа среда, в християнския храм „Въведение Богородично”, в Благоевград, в Рилския манастир и в музейна среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основни периоди в развитието на българската църква. Архитектура на християнския храм. Характеристика на манастирите в българските земи. Стенописна декорация. Български икони. Български художествени школи през Възраждането. Канонът във вътрешната декорация на храма. Църковна утвар и богослужебни одежди. Функционалност на богослужебните книги. Украса на богослужебните книги. Седмичен литургичен цикъл. Годишен литургичен цикъл. Християнски тайнства и треби.

Технология на обучението и оценяване:,,

Лекционният курс се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Обсъждат се и актуални въпроси от народното изкуство, повдигнати и дискутирани в историята на културата и историята на изкуството. Самостоятелната подготовка предвижда:- изучаване на литературата по дисциплината;- изготвяне на есе по избрана тема от изучавания материал;- самостоятелно разработване на задачи по избор;- самостоятелно разработване и защита на курсов проект. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове. В курса на обучение по дисциплината се включва текущ контрол. Окончателната оценка отчита резултатите от текущия контрол и оценката от изпита е в съотношение 1:1.

КУЛТУРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: курсова работа и устен

Изработване на емп. методики

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: Доц.д-р Мария Вълкова, гост-преподавател

Анотация: Учебната дисциплина "Културологични изследвания" е насочена към теоретично и практическо усвояване на начините за провеждане на емпирични изследвания в сферата на културологията.

Съдържание на учебната дисциплина: Връзка теоретично- емпирично познание. Източници на емпирични данни. Изготвяне програма за емпирично изследване; методи на регистрация и извадка; Основни форми за събиране на емпирични данни. Наблюдение, Експеримент. Изследване на жизнения път. Анкетен метод. Анализ на съдържанието. Други методи. Статистическа обработка и анализ на резултатите. Включване на психологически тестове в емпиричните изследвания. Показатели за качество на психологическия тест. Видове психологически тестове и работа с тях. Комплексен анализ на данните, получени с различни методики.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът включва 30 часа лекции. Използват се съвременни методи на преподаване, обсъждане, дискусии. Усвояването на всеки емпиричен метод се съпровожда със самостоятелно изработване от студентите на съответния методичен инструмент - карта за наблюдение, анкетна карта и пр. и провеждане на пробно изследване. Курсовата работа представлява самостоятелно разработена цялостна програма за емпирично изследване, изследване на терен, обработка и анализ на резултатите.

СЪБИТИЕН ТУРИЗЪМ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч.л.

Форма за проверка на знанията:

Вид на изпита: писмен

Изработване на емп. методики

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: д-р Димитрия Узунова

Анотация:

В дисциплината „Събитийен туризъм” се акцентира върху богата и многообразна палитра от събития, с различен характер, които включва в себе си този вид туризъм, върху възможността, която предлага за подобряване на имиджа на дестинациите, както и за минимизиране на неблагоприятните последици на сезонността в туризма. От друга страна се обръща специално внимание на драматургията на изживяванията, които са неизменна част от събитията и имат пряко влияние върху потребителската оценка. Изучава се ролята на събитийния туризъм във все по- наситения туристически пазар, както и въздействията, които специалните събития оказват върху разпознаваемостта и атрактивността на туристическата дестинация. Важен аспект в дисциплината представлява разглеждането на събитийния туризъм от една страна, като вид туризъм, а от друга като ресурс на културния туризъм и ключовото му значение за съхраняване и популяризиране на нематериалното културно наследство.

Съдържание на учебната дисциплина:

Видове събития в туризма. Същност на събитийния туризъм. Значение на събитийния туризъм за повишаване на интереса и подобряване на имиджа на туристическата дестинация. Събитията като компонент на културното профилиране. Драматургия на изживяванията в събитийния туризъм. Тенденции на развитие на събитийния туризъм.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс и упражненията се провеждат, както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали и текстове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Самостоятелната подготовка предвижда:- изучаване на литературата по дисциплината;- изготвяне на есе по избрана тема от изучавания материал;- самостоятелно разработване на задачи по избор;- самостоятелно разработване и защита на курсов проект; Дисциплината завършва с текуща оценка. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ И ТУРИЗЪМ**ECTS кредити:** 3,0**Седмичен хорариум:** 2 ч.л.**Форма за проверка на знанията:****Вид на изпита:** курсова работа и устен

Изработване на емп. методики

Семестър: VIII**Методическо ръководство:**

Катедра Културология,

Факултет по изкуствата

Лектор: Доц.д-р Мария Вълкова**Анотация:**

Курсът разглежда в социално психологически план този аспект от туризъм, свързан с уменията на персонала за работа в екип в среда, която е межкултурна. Разглеждат се проблемите, свързани с начините на изграждане и поддържане на жизнен работен екип – как се формира екипът, етапи в развитието му, елементи на екипната ефективност и пр. И в най-добрия екип има конфликтни моменти – поради това част от лекциите са насочени към разглеждане природата, най-честите причини за конфликти в екипа и възможностите за най-ефикасното им преодоляване.

Немалка част от конфликтите в интеркултурен екип възникват поради сериозни различия в типа култура на неговите членове. В курса са включени лекции за изясняване на различията в деловите и неформални отношения при типовете култури. Разглеждат се възможностите за “сработване” на представители от различни култури в действен и ефикасен екип.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на организационното поведение и организационна култура. Различия в организационното поведение според типа култура. Основни характеристики на екипната работа. Лични ресурси за работа в екип. Начини за вземане на решения в екип. Лидерство и екипна работа. Мотивация, нагласи, ценности и удовлетвореност от работата в екип. Конфликтът в екипа – източници. Етапи в развитие на конфликта. Типове решаване на проблема при конфликт в екипа. Типове организационни култури. Различия в организационната култура при индивидуалистичните и колективистични култури. Различия в организационната култура при мъжествените и женствени култури. Различия в организационната култура при култури с различна степен на избягване на риска. Различия в организационната култура при култури с различно властово разстояние.

Технология на обучението и оценяване:

ЧУЖД ЕЗИК. АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 часа практически упр.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: III, IV, V, VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектори: гл. ас. д-р Любов Иванова, Стопански факултет

Анотация

Дисциплината има за цел да затвърди знанията по английски език, които студентите имат до момента и да обогати знанията им по отношение на граматиката и лексиката на английския език, както и да постави основите за практически необходимото равнище на езиково владение за осъществяване на учебни и професионални дейности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Акцентът е върху създаване и усъвършенстване на езиковите умения – четене, слушане, писане и говорене. Важно място се отделя на запознаването на студентите с основите на бита, културата на англоезичните народи, културни паметници и забележителности на Великобритания.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът по английски език (напреднали) включва 15 академични часа в рамките на един семестър за редовна форма на обучение както следва. На студентите се предоставят подходящо подобрени тренировъчни упражнения, представят им се адекватно особеностите на разговорната реч, като се стимулира комуникативната компетентност и постепенно се разчупва говорната бариера на студентите. Оценката по учебна дисциплина “Английски език” (напреднали) се формира в края на обучението като студентите се явяват на изпит, където те решават тест и пишат есе по зададена тема. За да има право да се яви на изпит, студентът трябва да има оформена текуща оценка на базата на работата си през курса на обучение. Общата оценка се формира като средно аритметична от оценката от теста и есето и текущата оценка.

ЧУЖД ЕЗИК. АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 2 часа упр.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектори: гл. ас. д-р Любов Иванова, Стопански факултет

Анотация

Дисциплината има за цел да затвърди знанията по английски език, които студентите имат до момента и да обогати знанията им по отношение на граматиката и лексиката на

английския език, както и да постави основите за практически необходимото равнище на езиково владение за осъществяване на учебни и професионални дейности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Акцентът е върху създаване и усъвършенстване на езиковите умения – четене, слушане, писане и говорене. Важно място се отделя на запознаването на студентите с основите на бита, културата на англоезичните народи, културни паметници и забележителности на Великобритания.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът по английски език (напреднали) включва 15 академични часа в рамките на един семестър за редовна форма на обучение както следва. На студентите се предоставят подходящо подобрени тренировъчни упражнения, представят им се адекватно особеностите на разговорната реч, като се стимулира комуникативната компетентност и постепенно се разчупва говорната бариера на студентите. Оценката по учебна дисциплина “Английски език” (напреднали) се формира в края на обучението като студентите се явяват на изпит, където те решават тест и пишат есе по зададена тема. За да има право да се яви на изпит, студентът трябва да има оформена текуща оценка на базата на работата си през курса на обучение. Общата оценка се формира като средно аритметична от оценката от теста и есето и текущата оценка.

ЧУЖД ЕЗИК. АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2 часа практически упр.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектори: гл. ас. д-р Любов Иванова, Стопански факултет

Анотация

Дисциплината има за цел да затвърди знанията по английски език, които студентите имат до момента и да обогати знанията им по отношение на граматиката и лексиката на английския език, както и да постави основите за практически необходимото равнище на езиково владение за осъществяване на учебни и професионални дейности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Акцентът е върху създаване и усъвършенстване на езиковите умения – четене, слушане, писане и говорене. Важно място се отделя на запознаването на студентите с основите на бита, културата на англоезичните народи, културни паметници и забележителности на Великобритания.

Технология на обучението и оценяване:

Курсът по английски език (напреднали) включва 15 академични часа в рамките на един семестър за редовна форма на обучение както следва. На студентите се предоставят подходящо подобрени тренировъчни упражнения, представят им се адекватно особеностите на разговорната реч, като се стимулира комуникативната компетентност и постепенно се разчупва говорната бариера на студентите. Оценката по учебна дисциплина “Английски език” (напреднали) се формира в края на обучението като студентите се явяват на изпит, където те решават тест и пишат есе по зададена тема. За

да има право да се яви на изпит, студентът трябва да има оформена текуща оценка на базата на работата си през курса на обучение. Общата оценка се формира като средно аритметична от оценката от теста и есето и текущата оценка.

ЧУЖД ЕЗИК. ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 2 часа

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: III, IV, V, VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: д-р Анелия Далева, хонор. преподавател в катедра Културология

Анотация

Дисциплината има за цел да затвърди знанията по италиански език, които студентите имат до момента и да до обогати знанията им по отношение на граматиката и лексиката на италианския език, знанията им по италианска култура, както и да постави основите за практически необходимото равнище на езиково владение за осъществяване на учебни и професионални дейности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Акцентът е върху създаване и усъвършенстване на езиковите умения – четене, слушане, писане и говорене. Важно място се отделя на запознаването на студентите с основите на италианския бит, културата на италианската нация, италианските културни паметници и забележителности.

Технология на обучението и оценяване:

На студентите се предоставят подходящо подобрени тренировъчни упражнения, представят им се адекватно особеностите на разговорната реч, като се стимулира комуникативната компетентност и постепенно се разчупва говорната бариера на студентите.

ЧУЖД ЕЗИК. ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 2 часа

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: д-р Анелия Далева, хонор. преподавател в катедра Културология

Анотация

Дисциплината има за цел да затвърди знанията по италиански език, които студентите имат до момента и да до обогати знанията им по отношение на граматиката и лексиката на италианския език, знанията им по италианска култура, както и да постави основите за практически необходимото равнище на езиково владение за осъществяване на учебни и професионални дейности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Акцентът е върху създаване и усъвършенстване на езиковите умения – четене, слушане, писане и говорене. Важно място се отделя на запознаването на студентите с основите на италианския бит, културата на италианската нация, италианските културни паметници и забележителности.

Технология на обучението и оценяване:

На студентите се предоставят подходящо подобрени тренировъчни упражнения, представят им се адекватно особеностите на разговорната реч, като се стимулира комуникативната компетентност и постепенно се разчупва говорната бариера на студентите.

ЧУЖД ЕЗИК. ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 2,5

Седмичен хорариум: 2 часа

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: I, II

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектор: д-р Анелия Далева, хонор. преподавател в катедра Културология

Анотация

Дисциплината има за цел да затвърди знанията по италиански език, които студентите имат до момента и да до обогати знанията им по отношение на граматиката и лексиката на италианския език, знанията им по италианска култура, както и да постави основите за практически необходимото равнище на езиково владение за осъществяване на учебни и професионални дейности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Акцентът е върху създаване и усъвършенстване на езиковите умения – четене, слушане, писане и говорене. Важно място се отделя на запознаването на студентите с основите на италианския бит, културата на италианската нация, италианските културни паметници и забележителности.

Технология на обучението и оценяване:

На студентите се предоставят подходящо подобрени тренировъчни упражнения, представят им се адекватно особеностите на разговорната реч, като се стимулира комуникативната компетентност и постепенно се разчупва говорната бариера на студентите.

ПРАВНА И НОРМАТИВНА УРЕДБА НА ТУРИЗМА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектор: гл. ас. д-р Петър Първанов - катедра “Социоикономика и Икономически теории“

Анотация

В дисциплината се представя правната регламентация в сферата на туризма в Република България. Разглеждат се Законът за туризма, както и други нормативни и поднормативни актове, регулиращи дейностите свързани с туризма в страната. Представя се туристическите права на българите в чужбина.

Съдържание на учебната дисциплина:

Развитие на туристическото право. Туристическото право като отрасъл на позитивното право. Основни нормативни и поднормативни актове регламентиращи туристическата дейност в Република България. Международно туристическо право. Организации и нормативни актове регламентиращи международния туризъм. Европейски директиви регулиращи туризма. Органи на управление на туризма в Република България: Държавни органи, месни органи, туристически сдружения. Правомощия. Правна регламентация на туроператорската и туристическата дейност. Организиран групови и индивидуални туристически пътувания. Правна регламентация на хотелиерството и ресторантьорството. Категоризация на туристическите обекти. Единна система за туристическа информация. Контролиране на туристическата дейност. Административно-наказателна отговорност.

Технология на обучението и оценяване:

Лекционният курс и упражненията се провежда както по традиционно утвърдения начин с използването на множество материали, текстове и нормативни и поднормативни актове, така и с помощта на мултимедийни и видео-материали. Самостоятелната подготовка предвижда: - изучаване на литературата по дисциплината;

- запознаване с нормативната база; - решаване на казуси по туристическо право; - примерно регистриране на търговец, който ще работи според Закона за туризма. Дисциплината завършва с текуща оценка. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия при осъществяването на текущия контрол като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ПОПУЛЯРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 3 л. + 1 сем. упр.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка + изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: VI

Методическо ръководство:

Катедра Културология

Факултет по изкуства

Лектори: доц. д-р Десислава Лилова

Анотация:

Курсът си поставя за цел да провокира у студентите академичен интерес към областта на популярната култура, която по традиция се подценява като поле за научни изследвания. Вниманието е съсредоточено върху няколко базови проблема: какви трансформации претърпяват авторът, произведението и публиката, когато се превърнат в част от културната индустрия; какви напрежения възникват между “ниските” и “високи” сфери на културно производство; какви стратегии на доминация и съпротива се развиват между идеологиите на популярната култура и нейните потребители; какви форми на хибридизация се наблюдават при попадане на различните видове изкуства в пазарния режим на популярната култура.

Съдържание на учебната дисциплина:

“Масова” и/или “популярна” култура: теоретични дебати; културната индустрия – специфика на производството и потреблението; трансформации на автора, произведението и публиката; политики на популярната култура; формиране на масовия вкус; субкултурни идентичности; културен канон, доминация и съпротиви; митове на популярната култура.

Технология на обучението и оценяване:

Семинарните упражнения включват пауърпойнт презентации и анализ на феномени на популярната култура от сферите на литературата, киното, музиката, спорта, индустрията на забавлението. Студентите правят две контролни работи през семестъра. Изискванията за заверка на семестъра са редовно посещение на занятията, изпълнение на поставени задачи и участие в дискусиите.

ОСНОВИ НА ПРАВОТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2 ч. л.

Форма за проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: писмен

Семестър: VIII

Методическо ръководство:

Катедра Културология;

Факултет по изкуства

Лектор: Доц. д-р Александър Димитров - катедра “Социоикономика и Икономически теории“

Анотация:

Курсът систематизира правната уредба на образованието в националното законодателство във взаимодействието ѝ с основните отрасли на публичното и гражданско право. Целта на курса е, студентите да изучават правно-нормативната уредба на образованието като елемент от мениджмънта и държавното регулиране на образователната дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Основи на правото и обща теория на правото. Систематизация на позитивното право. Обща характеристика на източниците на правото. Правни норми - определение и видове. Юридически факти и правоотношения. Тълкуване на правото - понятие и видове. Субекти на правото. Физически и юридически лица; Гражданско-правен статут на физически лица. Правни белези в гражданско-правния статут на физическите лица. Юридически лица - понятие и видове. Вещни правоотношения в туризма. Специфични икономически правила в системата на туризма. Трудови договори - понятие и видове,

конкурси и правила. Трудова дисциплина и дисциплинарна отговорност. Осигурителни правоотношения на работниците и служителите в туризма.

Технология на обучението и оценяване:

Лекциите по дисциплината се провеждат по установения традиционен начин, като студентите биват запознавани с преподавания материал. Лекциите са богато схематично и таблично илюстрирани, с необходими за целите на обучението примери. Съобразно поставените задания от водещия лекции, извънаудиторната заетост се състои в посещения на библиотеки, черпене на информация от Интернет; изготвяне на писмени разработки, подготовка за тестове за проверка на знанията с цел текущ контрол, системна подготовка по зададените теми за предстоящите занятия. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на занятията, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.